

Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg,
Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö, Österåker

Förslag till **tjänsteutlåtande** för beslut om ett gemensamt kommunalförbund inom området skydd mot olyckor.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar följande:

1. Enligt de principer som redovisas nedan samt i ärendet i övrigt gå in i samverkan inom området skydd mot olyckor genom att

ansöka om att antas som medlem i befintligt kommunalförbund med organisationsnummer 222000-0356 fr.o.m. den 1 januari 2009.
(gäller för kommunerna: Lidingö, Solna, Stockholm och Sundbyberg)

anta Lidingö, Solna, Stockholm och Sundbyberg som medlemmar i kommunalförbundet fr.o.m. den 1 januari 2009.
(gäller för befintliga kommuner tillhörande Södra Roslagens Brandförsvärsförbund)
2. Förbundsordning enligt redovisat förslag i ärendet, varvid kommunalförbundet övertar kommunens uppgifter i enlighet med denna förbundsordning, antas.
3. Eget kapital om totalt 40 mnkr tillskjuts på sätt och med en fördelning och avräkning som redovisas i ärendet.
4. Modell för andels- och kostnadsfördelning enligt de principer som redovisas i ärendet godkänns.
5. Södra Roslagens Brandförsvärsförbunds fastigheter i Täby, Vallentuna och Österåker kommer fortsättningsvis att ägas av det nya kommunalförbundet. Övriga fastigheter förhyrs från respektive medlemskommun enligt särskilt upprättade hyresavtal. Fastighetshanteringen kan komma att omprövas i framtiden och därmed kan även ägarförhållandena ändras.
6. Även övriga materiella tillgångar överläts till kommunalförbundet på sätt som redovisas i ärendet.
7. Ledamöter och ersättare i kommunalförbundets förbundsfullmäktige utses.
8. En tillämpning vad gäller pensioner i enlighet med redovisade principer i bilaga 4A och 4B godkänns.

..... (Stadsdirektörens, kommundirektörens etc. namn)

Sammanfattning

Följande 10 kommuner omfattas av förslaget om ett gemensamt kommunalförbund för skydd mot olyckor: Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker. I dessa kommuner bor drygt 1,1 miljoner människor.

Kommunerna avsåg att senast under oktober månad 2008 formellt ta ställning till deltagande i kommunalförbundet. Till denna beslutsprocess har ett gemensamt beslutsunderlag till kommunerna tagits fram. Underlaget har reviderats med hänsyn till de synpunkter som inkommit i samband med att materialet remitterats till kommunstyrelsen i berörda kommuner.

Målet med ett gemensamt större kommunalförbund är att fr.o.m. den 1 januari 2009 föra ihop de berörda kommunernas räddningstjänster i en interkommunal samverkan inom området skydd mot olyckor genom den offentligrättsliga samverkansformen kommunalförbund.

Kommunernas ansvar för samhällets samlade risk- och olyckshantering, har en potential att utvecklas genom att ta till vara möjligheterna att samnyttja kommunernas enskilda resurser för skydd mot olyckor. Stordriftsfördelarna ska tillvaratas samtidigt som den lokala närheten på såväl kommun- som individnivå värnas. Sammantaget ska den nya organisationen skapa mervärden för kommunerna och medborgarna.

Ärendet

I ärendet redovisas kommunalförbundets verksamhetsidé, det aktuella geografiska områdets riskbild samt fördelar med att ingå i ett utökat gemensamt kommunalförbund - innan kortare avsnitt presenterar förslag till förbundsordning, modell för andels- och kostnadsfördelning, hantering av berörda fastigheter, övriga tillgångar och avtal samt personal- och pensionsfrågor. Fördjupande text om förbundsordning etc. återfinns i bilagorna 1-4. Slutligen redovisas separat de 10 kommunernas remissvar (bilaga 5).

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av (Här föreslås varje kommun redovisa sin beredningsprocess)

Bakgrund

Följande 10 kommuner omfattas av förslaget om ett gemensamt kommunalförbund för skydd mot olyckor: Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker. I dessa kommuner bor drygt 1,1 miljoner människor.

En förstudie och en fördjupad studie har genomförts och presenterats i maj respektive oktober 2007. Den politiska styrgruppen ansåg att förtydliganden och djupare analys fordrades inom vissa områden för att nödvändiga politiska beslut skulle kunna fattas. En rapport som kompletterar den fördjupade studien presenterades i slutet av november 2007.

Därefter har ytterligare frågeställningar utretts och redovisats för den politiska styrgruppen och representanter från de berörda kommunerna i januari 2008.

Parallellt med remisshanteringen har initiativ tagits av politiska företrädare i de berörda kommunerna enligt beslutspunkt 1 ovan. I stället för att bilda ett nytt kommunalförbund innebär detta att fyra kommuner (Lidingö, Solna, Stockholm och Sundbyberg) går in i det befintliga Södra Roslagens Brandförsvarförbund (SRB), som idag består av sex kommuner (Danderyd, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker). Det nya utökade kommunalförbundet kommer att starta sin verksamhet fr.o.m. den 1 januari 2009, men under nytt namn.

Kommunerna avsåg att senast under oktober månad 2008 formellt ta ställning till deltagande i kommunalförbundet. Till denna beslutsprocess har gemensamt beslutsunderlag till kommunerna tagits fram som innehåller nedan rubricerade avsnitt med referens till utförligare redovisning i bifogade bilagor (bilaga 1-5). Underlaget har reviderats med hänsyn till de synpunkter som inkommit i samband med att materialet remitterats till kommunstyrelsen i berörda kommuner.

Varför ett gemensamt räddningstjänstförbund?

Mål och syfte

Målet med ett gemensamt större kommunalförbund är att fr.o.m. den 1 januari 2009 föra ihop de berörda kommunernas räddningstjänster i en interkommunal samverkan inom området skydd mot olyckor genom den offentligt-rättsliga samverkansformen kommunalförbund.

Kommunernas ansvar för samhällets samlade risk- och olyckshantering, har en potential att utvecklas genom att ta till vara möjligheterna att samnyttja kommunernas enskilda resurser för skydd mot olyckor. En utökad samverkan tjänar på att bygga på gränslöshet i ett större geografiskt sammanhang än det som gäller för den enskilda kommunen. Samverkan ger även bättre utvecklingsmöjligheter inom samhällets säkerhet samt stärkt förmåga att möta de ökade risker regionen står inför. Stordriftsfördelarna ska tillvaratas samtidigt som den lokala närheten på såväl kommun- som individnivå värnas. Sammantaget ska den nya organisationen skapa mervärden för kommunerna och medborgarna. I avsnittet om fördelar nedan framgår också att en gemensam organisation möjliggör såväl rationaliseringar som effektiviseringar.

Samverkan mellan kommunalförbundet och respektive medlemskommun är likaså en viktig förutsättning för att kommunalförbundets verksamhet ska kunna utvecklas i en riktning som tillgodoser varje medlemskommuns behov inom området skydd mot olyckor. Häri ingår bl.a. kommunalförbundets årligen återkommande samråd med samtliga medlemskommuner inför budgetprocessen, samverkan med och stöd till varje medlemskommuns funktion för säkerhetssamordning och krisberedskap samt samråd i processen kring kommunalförbundets handlingsprogram.

Verksamhetsidé

Kommunalförbundets verksamhet ska inriktas mot förebyggande åtgärder inom området skydd mot olyckor. Först när en olycka inträffar som den enskilde inte kan hantera själv ska kommunalförbundet träda in och genomföra en räddningsinsats. För att detta arbete ska kunna bedrivas effektivt är det viktigt att kommunalförbundet och medlemskommunens funktion för säkerhetssamordning har ett nära och utvecklat samarbete, anpassat efter de lokala förutsättningarna som råder i respektive kommun.

- Genom att utgå från ett tydligt medborgarperspektiv ska kommunalförbundet i första hand underlätta för den som bor, vistas eller verkar i kommunen att själv ta ansvar för att före-

bygga en olycka - men samtidigt ha en god beredskap för att med ett snabbt och effektivt ingripande stötta den enskilde i de fall då en olycka ändå inträffar.

- Kommunalförbundet ska vidare ansvara för den myndighetsutövning som lagstiftningen föreskriver och samverka med övriga aktörer inom verksamhetsområdet. Detta gäller särskilt samverkan med respektive kommun, utifrån de lokala förutsättningarna.
- Arbetet ska bedrivas i nära samverkan med medlemskommunerna utifrån lokala förutsättningar såväl före, under, som efter en inträffad olycka eller kris. Att bibehålla och utveckla den lokala närheten till kommun/stadsdel är en viktig förutsättning vid tillskapandet av den nya organisationsstrukturen.
- Kommunalförbundet ska vara en viktig aktör i kommunernas arbete med samhällsskydd och beredskap.

Riskbild

Enligt en prognos har befolkningen år 2015 ökat med 10 % i de presumtiva medlemskommunerna. Samtidigt kommer Storstockholmsregionen i sin helhet att växa, eftersom allt fler människor pendlar till och från allt fler kranskommuner. Vardagsolyckorna bedöms öka med 17 % samtidigt som storolyckorna och katastroferna kommer att bli något vanligare p.g.a. att klimat- och väderförändringar leder till ökade risker för bl.a. höga vattenflöden, stormar, ras och skred. En ökad urbanisering leder till ökad befolkningstäthet, fler högre byggnader samt tilltagande trafikutbyggnad under marknivå. Även centrumbebyggelse och andra verksamheter under marknivå blir vanligare, vilket leder till att konsekvenserna av en olycka kan bli mer omfattande och därmed ställa högre krav på samordning av räddningstjänsten.

Risken för, och hot om sabotage, attentat och terrorverksamhet, kommer allt närmare det svenska samhället. Detta ställer krav på en samlad och samordnad hantering både på kommunal och nationell nivå.

Fördelar

Fördelar med att ingå i ett utökat gemensamt kommunalförbund kan kategoriseras utifrån tre perspektiv; medborgare/kommun, verksamhet och medarbetare och innebär bl.a. att en strategisk placering av resurser utan hänsyn tagen till kommungränser skapar mer flexibilitet, högre kvalitet och bättre kostnadseffektivitet. Ett tydligare och bredare uppdrag ger ett större serviceutbud och en samordnad, likriktad myndighetsutövning ger ökad tydlighet mot bl.a. företag. En gemensam organisation kommer att ha potential att vara framtidsorienterad och bättre rustad för utveckling/expansion i regionen.

En gemensam organisation medger även ekonomiska besparingar, såväl i det korta som i det längre perspektivet. Ett större kommunalförbund möjliggör rationaliseringar såväl i verksamheten som i ett antal befattningar med dubblerade funktioner. På längre sikt möjliggör "skal-fördelar" effektiviseringar även genom optimering av stationsstruktur och resursanvändning. P.g.a. omställningskostnader i samband med tillskapandet av den nya organisationen kommer effekterna av rationaliseringar och effektiviseringar att få genomslag först efter några år.

Ett kommunalförbund av denna omfattning leder till en mindre sårbar organisation med större bredd vad gäller specialistfunktioner, utvecklingsresurser, ny teknik, upphandling samt bättre planering av den gemensamma personalresursen. Sammantaget leder detta till ökad kvalitet. Exempel på fördelar för medarbetare är ökad rörlighet, större utvecklingsmöjligheter samt ökade möjligheter till såväl specialistbefattningar som kompetensutveckling.

Ett omfattande gemensamt värdegrundsarbete inleddes redan i år. Detta arbete syftar till att öka medvetenheten, underlätta samgåendeprocessen samt skapa en ny gemensam företagskultur för det framtida kommunalförbundet.

Förbundsordning

Förbundsordningen är det avtal som reglerar förhållandet mellan medlemskommunerna och kommunalförbundet och tydliggör politisk styrningsform samt vilka uppgifter kommunalförbundet ska överta/utföra.

I förbundsordningen föreslås en styrform med förbundsfullmäktige och förbundsstyrelse, där förbundsstyrelsen företräder förbundsfullmäktige i ett antal frågor. På så sätt tillgodoses såväl behov av demokratisk förankring i centrala frågor som rationell styrning av verksamheten.

De uppgifter kommunalförbundet övertar från medlemskommunerna tydliggörs i förbundsordningens ändamåls- och uppgiftsparagrafer (3, 5-6§§). Kommunalförbundets verksamhet ska utgå från ett grunduppdrag som utförs i samtliga 10 kommuner, men det ska samtidigt vara möjligt att utifrån den enskilda medlemskommunens förutsättningar erbjuda tilläggs-tjänster. Genom att sammanföra de olika kommunernas samlade resurser inom området ges förutsättningar att erbjuda såväl hög kvalitet som hög flexibilitet och elasticitet i uppdraget.

I enlighet med förbundsordningen ska kommunalförbundet ha grunduppdraget att verka för ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor inom regionen, genom att hantera medlemskommunernas ansvar enligt *lag (2003:778) om skydd mot olyckor*, *lag (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor* samt *lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa allvarliga kemikalieolyckor*. Uppgiften att samordna kommunens totala arbete med skydd mot olyckor ligger dock kvar på medlemskommunerna, med stöttning från kommunalförbundet, då den enskilda kommunen har bättre förutsättningar för denna uppgift. För de kommuner som i dagsläget hanterar tillståndsfrågor för brandfarlig vara överförs denna uppgift till kommunalförbundet. I grunduppdraget ingår även att i skälig omfattning biträda medlemskommunerna med expertis inom krisberedskapsområdet (*lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap*), plan- och byggprocessen (*plan- och bygglag (1987:10)*) samt i övriga frågor där kommunalförbundet anses ha lämplig kompetens att biträda eller företräda kommunen.

Utöver grunduppdraget ska kommunalförbundet verka för att via avtal med enskilda medlemskommuner eller andra aktörer åta sig uppgifter som ligger i anslutning till kommunalförbundets kompetensområde. Exempel på sådana uppgifter är att via avtal med landstinget åka på akuta sjukvårdsuppdrag samt att via avtal med medlemskommuner åta sig uppgifter inom krisberedskapsområdet som ligger utöver grunduppdraget att biträda med expertis, såsom t.ex. arbete med risk- och sårbarhetsanalyser och stabsutbildning för kommunens krisledningsorganisation. Utveckling av olika tilläggsuppdrag ska ske kontinuerligt och utifrån medlemskommunernas förutsättningar och önskemål. De tilläggsuppdrag som samtliga medlemskommuner efterfrågar ska även på sikt kunna permanentas och efter erforderliga beslut föras in i grunduppdraget och förbundsordningen. På så sätt kan kommunalförbundet utvecklas i takt med att de yttre förutsättningarna förändras, t.ex. genom ny eller förändrad lagstiftning eller nya förväntningar från medborgare etc.

I förbundsordningen har det tillkommit en paragraf (§18) om medlemskommunernas informationsansvar. Detta för att kommunalförbundet ska få tillgång till information och underlag som är väsentliga för verksamhetens bedrivande. Exempel på detta är digitalt kartmaterial över brandposter och miljö känsliga områden, information om kommunernas framtida exploateringsplaner m.m.

I enlighet med förbundsordningen ska kommunalförbundet efter hörande med medlemskommunerna fastställa ett handlingsprogram för verksamheten för vardera mandatperioden förskjutet med ett år. I detta handlingsprogram förtydligas uppdraget och gränsdragningen gentemot medlemskommunerna ytterligare och genom tidsförskjutningen ges nödvändigt utrymme för politiska överväganden i målprocessen.

Förslaget till förbundsordning utgår från kraven i kommunallagen, en konsultrapport från Öhrlings PriceWaterhouseCoopers samt valda delar ur bl.a. Södra Roslagens Brandförsvarsförbunds nuvarande förbundsordning. Samråd har ägt rum med juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret i Stockholms stad samt extern juridisk expertis. Efter beaktande av inkomna remissvar och ytterligare kontakt med juridisk kompetens, har gränsdragningen mellan grunduppdrag och tilläggsuppdrag tydliggjorts. För en mer detaljerad redogörelse för hur förslaget till förbundsordning (*bilaga 1*) skiljer sig från nuvarande uppdrag/förbundsordning för respektive organisation hänvisas till nuvarande räddningstjänstorganisationer.

De avsnitt i förbundsordningen som hanterar andelsbestämning och kostnadsfördelning beskrivs närmare i nedanstående avsnitt.

Eget kapital och modell för kostnadsfördelning

Storstockholms Brandförsvär ska inledningsvis ha ett eget kapital om 40 miljoner kronor, vilket innebär en soliditet på ca 10 %. Det tillskjutna kapitalet för respektive medlemskommun ska stå i förhållande till invånarantalet per den 1 januari 2008. Nya medlemmar tillskjuter sin kapitalandel i form av anläggningstillgångar, fordon och inventarier i den befintliga egna verksamheten, vilka värderas till sitt bokförda värde, eller kontanter. En preliminär avräkning sker innan årsskiftet 2008/2009 och en slutlig avräkning sker senast den 31 mars 2009.

Kostnadsfördelningen inom kommunalförbundet föreslås baseras dels på historiska kostnader, dels på kommunkategori.

Med *historisk kostnad* menas ingående kostnad per kommun med en sammanvägning av kommunens nettokostnad för räddningstjänst åren 2007 och 2008 exklusive extraordinära kostnader. Detta gäller ej Solna och Sundbybergs kommuner där endast 2008 blir beräkningsår då omförhandling av deras avtal skett inför det året. Vidare har Solna, Sundbyberg och Lidingö en speciallösning angående larmavgifter. Den ingående kostnaden justeras varje år i förhållande till ett lämpligt sammansatt lönekostnads- och prisutvecklingsindex.

Med *kommunkategori* menas att de ingående kommunerna klassificeras i olika kategorier baserad på befolkningstäthet. Huvudkategorierna är ”tätort” och ”icke tätort”.

Utgångspunkten är att det nya förbundet endast under en begränsad tid ska ha en kostnadsfördelningsmodell som baseras på parternas ingående kostnader minus rationaliseringsvinster.

Medlemsavgiften föreslås viktas så att den del av avgiften som baseras på den historiska kostnaden minskas med 20 % per år. Den del av avgiften som baseras på kommunkategori föreslås öka med 20 % per år. Efter fem år kommer således hela andelen att baseras på kommunkategori.

I kommunernas medlemsavgift ingår följande tre delar: grundavgift, pensionskostnad samt kostnader för lokaler. Dessa kommer inte att delas upp och närmare specificeras.

Kostnadsfördelningen samt en simulering över utfallet redovisas i tabellen nedan. Utgångspunkten är att det nya förbundet endast under en begränsad tid kan ha en kostnadsfördelningsmodell som baseras på parternas ingående kostnader minus rationaliseringsvinster. Det nya förbundet bör därför successivt gå över till ett nytt system som i botten baseras på antal invånare men som korrelerar till de allmänna kostnadsförutsättningarna. Kraven på ett nytt system bör vara:

- Det måste gå att fasa in successivt så att förändringarna blir hanterbara
- Det måste gå att växa i och vara förutsägbart
- Det måste vara enkelt att mäta och tillämpa
- Det får inte leda till orimliga konsekvenser eller suboptimeringar
- Det måste baseras på generella regler, dvs. kostnaden per invånare bör vara lika för likartade kommuner

Dessa krav innebär att det nya systemet dels ska korrelera till de allmänna kostnadsförutsättningarna för olika kommunkategorier (befolkningsdensitet), dels baseras på invånarantal.

- Det måste korrelera till de allmänna kostnadsförutsättningarna
- Det måste vara invånarbaserat

Tabellen nedan visar beräknat utfall för medlemskommunerna i fasta priser med 25 % avgiftsdifferentiering per invånare mellan "tätort" och "icke tätort" samt en antagen rationaliseringsvinst om 8 % inom fem år.

Tabell: Modell för kostnadsfördelning

Kommun	07-08	07-08	2014	2014
	Mnkr	Kr/inv	Mnkr	Kr/inv
Lidingö	21,5	508	19,9	470
Solna *)	24,6	399	23,2	376
Stockholm	298,1	381	294,6	376
Sundbyberg*)	16,5	478	13,0	376
Danderyd	19,3	633	14,3	470
Täby	38,6	633	28,6	470
Vallentuna	17,5	628	13,1	470
Vaxholm	6,5	623	4,9	470
Värmdö	22,4	626	16,8	470
Österåker	23,9	631	17,8	470

*) Beräkningsåret utgörs endast av år 2008

Fastigheter

Det utökade kommunalförbundet föreslås kunna såväl äga som förhyra sina verksamhetslokaler. Vid den kommande fusionen ansluts fler kommuner formellt in i Södra Roslagens Brandförsvarsförbunds organisation som samtidigt byter namn. Den grundläggande principen avseende ersättningen för verksamhetslokalerna är att självkostnad ska gälla som huvudprincip. Med självkostnad avses schabloniserade drift- och underhållskostnader som räknas upp med KPI samt kapitalkostnader. Detta innebär att SRB:s fastigheter värderas till bokfört värde samt att lokaler förhyrda från en medlemskommun även fortsättningsvis ska förhyras på huvudsakligen nu gällande villkor. Eftersom kapitalkostnaden för stationerna i Solna respektive Lidingö tidigare erlagts av kommunerna själva, ska dessa kostnader härnästäckas av Storstockholms brandförsvaret.

En medlemskommun kan sälja en brandstation till det nya kommunalförbundet mot en höjning av medlemsavgiften. Denna höjning utgör kompensation för kommunalförbundets ökade kostnader till följd av fastighetsförvärvet.

Övriga tillgångar och avtal

Tillkommande medlemskommuner och kommunalförbund överlåter sina materiella resurser exklusive fastigheter till det utökade kommunalförbundet. Överlåtelsen sker den 1 januari 2009. Samtliga SRB:s materiella resurser kvarstår i kommunalförbundet eftersom SRB utgör det förbund som de tillkommande kommunerna ska ansluta sig till. Värdet för de materiella resurserna bestäms efter tillgångarnas bokförda värde.

Förbrukningsmateriel och liknande överförs utan ersättning.

Kommunalförbundet övertar samtliga avtal inklusive försäkringsavtal som kommunerna och de befintliga kommunalförbunden tecknat inom övertaget område. Kommunerna och befintliga kommunalförbund ska verka för att sådana avtal som träffas fram t.o.m. den 31 december 2008 och som ska övertas av det nya utökade kommunalförbundet, förses med en klausul som ger mandat att överföra avtalet.

Medarbetare – personal

Det gemensamma utökade kommunalförbundet kommer att omfatta verksamheten vid nuvarande Stockholms brandförsvaret samt Södra Roslagens Brandförsvarsförbund. Inför tillskapandet av den nya organisationen och under hela genomförandeprocessen kommer ett antal personalfrågor att stå i fokus. Det understryks att för medarbetare från nuvarande och Stockholms brandförsvaret blir detta en fråga om verksamhetsövergång enligt §6 b LAS (Lagen om anställningsskydd), eftersom det är hela verksamheter som flyttas över till kommunalförbundet. Denna verksamhetsövergång sker i och med att det utökade kommunalförbundet startar sin verksamhet. Det innebär att medarbetare inom verksamhetsområdet erbjuds anställning i det nya utökade kommunalförbundet. Medarbetare vid nuvarande SRB har kvar sina anställningar.

I samband med överförandet av anställningar till kommunalförbundet förutsätts att frågor om semester, semesterlöneskulder, övertidsskuld och andra i sammanhanget relevanta frågor regleras.

Pensioner

Konsultföretaget Öhrlings PriceWaterhouseCoopers tog under hösten 2007 fram ett första preliminärt underlag om pensionsfrågorna, *bilaga 3*. Frågan hur pensioner ska hanteras har beretts vid stadsledningskontorets personalstrategiska avdelning i Stockholms stad.

Av ovan nämnda bilaga framgår vilka principer för kostnadsfördelning som ska tillämpas för pensionskostnader vid bildandet av det gemensamma utökade kommunalförbundet, även om inga summor redovisas. Kostnaden för nyintjänade pensionsförmåner genom anställning i det nya utökade kommunalförbundet fördelas i princip efter samma kostnadsfördelning som andra kostnader för verksamheten. Kostnaden för gamla pensionsåtaganden intill dagen före det att det utökade kommunalförbundet tillskapats, fördelas i enlighet med hur ansvaret för pensionsförmånen såg ut vid den tidpunkten.

Vidare innebär förslaget att kommunerna till det utökade kommunalförbundet betalar pensionsskulden för intjänad s.k. särskild avtalspension, SAP-R. Den stora fördelen med detta förfarande är att man löser frågan en gång för alla och därmed slipper att för årtionden framöver behöva administrera pensionsutbetalningar vars finansiering ligger på flera huvudmän. Såväl i ekonomiskt som administrativt hänseende visar erfarenheten att risken för felaktigheter är stor om man löser frågan på annat sätt. Frågan på vilket sätt det kapital, som ska över-

föras till det utökade kommunalförbundet, ska betalas, löses efter överenskommelser kommunerna emellan.

I föreliggande tjänsteutlåtande har i övrigt endast en punkt med förslag till beslut tagits med medan förklarande text återfinns i *bilaga 4A och bilaga 4B*.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar i enlighet med de beslutssatser som återfinns i början på detta tjänsteutlåtande.

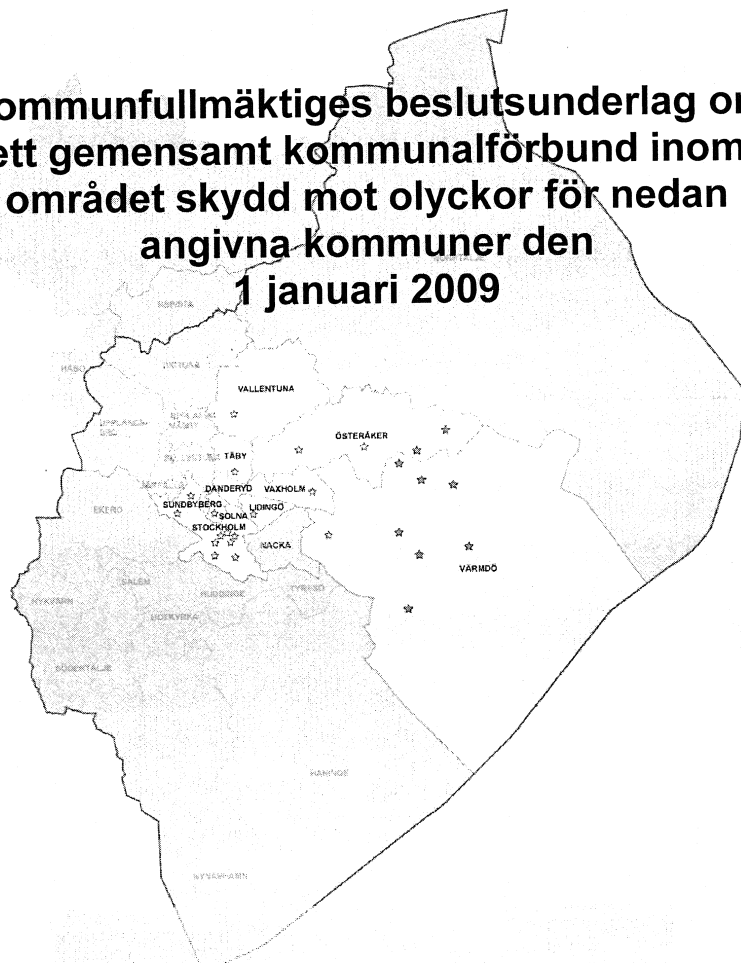
Bilagor

1. Förbundsordning
2. Fastigheter
3. Pensionsfrågor; Öhrlings PriceWaterhouseCoopers underlag
- 4A. Pensioner; Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg
- 4B. Pensioner; SRB-kommuner
5. Remissammanställning

Storstockholms Brandförsvär

Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg,
Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö, Österåker

**Kommunfullmäktiges beslutsunderlag om
ett gemensamt kommunalförbund inom
området skydd mot olyckor för nedan
angivna kommuner den
1 januari 2009**

Förbundsordning

Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg,
Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö samt Österåker

FÖRBUNDSORDNING

för Storstockholms brandförsvaret

§ 1 Benämning och säte

Kommunalförbundet benämns Storstockholms brandförsvaret och har sitt säte i Stockholms kommun, Stockholms län.

§ 2 Medlemmar

Medlemmar i kommunalförbundet är kommunerna Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker.

§ 3 Ändamål

Kommunalförbundet ska verka för att, inom hela kommunalförbundets geografiska område, bereda människors liv, hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn tagen till de lokala förhållandena tillfredställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Samverkan i kommunalförbundet möjliggör att under gemensam ledning samordna medlemskommunernas enskilda resurser inom området skydd mot olyckor. Detta ökar möjligheten till kostnadseffektivitet, kvalitet, utvecklingsförmåga och slagkraft för de uppgifter kommunalförbundet, i enlighet med denna förbundsordning, övertagit från medlemskommunerna.

§ 4 Organisation

Kommunalförbundet är ett förbund med förbundsfullmäktige. Förbundsfullmäktige utser en förbundsstyrelse, vilken i sin tur utser förbundsstyrelsens arbetsutskott. Förbundsstyrelsen är ställföreträdare för förbundsfullmäktige.

Förbundsstyrelsens ställföreträdarskap innebär att förbundsstyrelsen företräder förbundsfullmäktige i samtliga frågor utom:

- beslut om årsredovisning, ansvarsfrihet för styrelsen och eventuella övriga organ,
- val av styrelse, revisorer och eventuella övriga organ,
- beslut om budget,
- beslut om antagande av taxor och frister,
- fastställande av ersättningsbestämmelser för förtroendevalda i kommunalförbundet,
- fastställande av reglemente för förbundsstyrelsen samt eventuella andra organ,
- fastställande av arbetsordning för förbundsfullmäktige,
- beslut om bildande, förvärv, överlåtelse eller nedläggning av bolag, motsvarande gäller även för stiftelser,
- beslut om förvärv eller försäljning av fast egendom eller tomträtt,
- upptagande av lån överstigande 50 mnkr,
- beslut om att föreslå medlemskommunerna att ny medlem ska inträda i kommunalförbundet samt,
- antagande av handlingsprogram enligt lag om skydd mot olyckor.

Om förbundsfullmäktige så beslutar i ett enskilt ärende äger förbundsfullmäktige rätt att istället för förbundsstyrelsen fatta beslut i alla frågor som ligger inom förbundsstyrelsens behörighet.

Om förbundsstyrelsen anser att förbundsfullmäktige bör hantera viss fråga kan förbundsstyrelsen hänskjuta frågan till förbundsfullmäktige för behandling och beslut, även om frågan omfattas av förbundsstyrelsens ställföreträdarskap.

§ 5 Uppgifter

Kommunalförbundet svarar för medlemskommunernas uppgifter enligt:

- lag (2003:778) om skydd mot olyckor. Ansvar för att samordna kommunens totala arbete för skydd mot olyckor kvarstår dock i den enskilda medlemskommunen (1 kap 6 §).
- lag (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor.
- lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Kommunalförbundet ska dessutom i skälig omfattning biträda medlemskommunerna med expertis inom kommunalförbundets kompetensområde rörande:

- lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap,
- plan- och bygglag (1987:10) samt,
- de frågor medlemskommunerna i övrigt efterfrågar.

Kommunalförbundet ska i nära samarbete med medlemskommuner och efter hörande med andra myndigheter som kan ha särskilt intresse i ärendet, för vardera mandatperioden förskjutet ett år, fastställa ett handlingsprogram för verksamheten.

§ 6 Övriga befogenheter

Utöver grunduppdraget i enlighet med de uppgifter som räknas upp i 5 § har kommunalförbundet rätt att via avtal åta sig uppgifter som ligger i anslutning till kommunalförbundets kompetensområde.

Om kommunalförbundet åtar sig uppgift enligt ovan ankommer det på kommunalförbundet att försäkra sig om att kostnadstäckning erhålles för uppgiften.

§ 7 Förbundsfullmäktige

Förbundsfullmäktige består av 33 ledamöter och 33 ersättare utsedda av medlemskommunerna.

Kommunerna Danderyd, Lidingö, Sundbyberg, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker utser vardera två ordinarie ledamöter och två ersättare. Kommunerna Solna och Täby utser vardera tre ordinarie ledamöter och tre ersättare. Stockholms kommun utser 13 ordinarie ledamöter och 13 ersättare.

Ledamot och ersättare ska vara ledamot eller ersättare i medlemskommunens kommunfullmäktige.

Ersättare inträder som ledamot i följande turordning:

1. kommuntillhörighet
2. partitillhörighet

Mandattiden för ledamöter och ersättare i förbundsfullmäktige ska vara fyra år räknat från och med den 1 januari året efter det år allmänna val hållits.

Förbundsfullmäktige utser ordförande och en eller flera vice ordförande för två år i taget.

För förbundsfullmäktiges arbete gäller en särskild av förbundsfullmäktige antagen arbetsordning.

§ 8 Förbundsstyrelse

Förbundsstyrelsen består av 12 ledamöter och 12 ersättare utsedda av förbundsfullmäktige.

Vardera medlemskommunen ska representeras av en ledamot och ersättare, förutom Stockholms kommun som ska representeras av tre ledamöter och tre ersättare.

Mandattiden för förbundsstyrelsens ledamöter är densamma som för förbundsfullmäktige, dvs. fyra år från och med den 1 januari året efter det år allmänna val hållits.

För förbundsstyrelsens arbete gäller ett särskilt av förbundsfullmäktige antaget reglemente.

§ 9 Revision och ansvarsfrihet

Kommunalförbundet ska ha fem förtroendevalda revisorer. Revisionens ledamöter väljs av förbundsfullmäktige för fyra år räknat från och med den 1 januari året efter det år allmänna val hållits.

Revisorerna utser inom sig en ordförande och en vice ordförande.

Revisorerna upphandlar i samråd med förbundsfullmäktige, sakkunniga, som på revisorernas uppdrag granskar kommunalförbundets verksamhet enligt en av revisorerna årligen fastställd revisionsplan.

Revisorernas berättelse ska, jämte årsredovisningen, senast den 15 april varje år avges till förbundsfullmäktige.

§ 10 Beslut

Om inte annat är föreskrivet fattas beslut i förbundsfullmäktige genom enkel majoritet av de närvarande ledamöterna. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

För beslut om bildande, förvärv, överlåtelse eller nedläggning av bolag, motsvarande gäller även för stiftelser, krävs 2/3 majoritet av de närvarande ledamöterna i förbundsfullmäktige. Detsamma gäller för förvärv eller försäljning av fast egendom eller tomträtt.

§ 11 Tillkännagivanden

Kommunalförbundets kungörelser, tillkännagivanden av protokollsjustering och övriga tillkännagivanden ska anslås på kommunalförbundets anslagstavla samt för kännedom på kommunalförbundets hemsida och samtliga medlemskommuners anslagstavlor.

§ 12 Arvoden och ersättningar

Förbundsfullmäktige beslutar om arvoden och ersättningar för förtroendevalda inom kommunalförbundet.

§ 13 Andelsbestämning

Kommunalförbundets medlemmar har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder i förhållande till antalet invånare inom respektive medlemskommun den 1 januari året före det kalenderår som budgeten avser.

Nu angivna fördelningsgrunder ska även tillämpas vid skifte av kommunalförbundets behållna tillgångar som föränleds av kommunalförbundets upplösning.

§ 14 Kostnadsfördelning

Medlemskommunernas avgifter till förbundet ska baseras på dels historiska kostnader och dels på kommunkategori.

Med *historisk kostnad* menas ingående kostnad per kommun med en sammanvägning av kommunens nettokostnad för räddningstjänst för åren 2007 och 2008 exkluderat extraordinära kostnader. Den ingående kostnaden justeras varje år i förhållande till förbundets budgeterade kostnadsutveckling.

Med *kommunkategori* menas att de ingående kommunerna klassificeras i olika kategorier huvudsakligen baserad på befolkningstäthet. Huvudkategorierna är "tätort" och "icke tätort". Andelskostnaden beräknas utifrån förbundets budgeterade nettototalkostnad och erläggs i förhållande till antalet invånare, där "icke tätort" erlägger en avgift som är 25 % högre per capita än "tätort". Som "tätort" definieras Solna, Stockholm och Sundbyberg.

Medlemsavgiften ska viktas så att den del av avgiften som baseras på den historiska kostnaden ska minska med 20 % per år och den del av avgiften som baseras på kommunkategori ska öka med 20 % per år. Efter fem år kommer således hela avgiften att baseras på kommunkategori.

§ 14 a Undantag

Solna, Sundbyberg och Lidingö kommuners intäkter avseende onödiga automatlarm ska från och med år 2015 börja tillföras förbundet. Detta ska ske i delar med 20 % årligen, vilket innebär att från och med år 2020 ska samtliga intäkter tillfalla kommunalförbundet.

§ 14 b Kostnadstäckning

Kostnaderna för kommunalförbundets verksamhet ska, i den mån de ej täcks på annat sätt, erläggas genom bidrag från medlemskommunerna. Fördelningen mellan medlemskommunerna ska ske efter de grunder som anges ovan.

Bidraget ska erläggas i förskott med en sjättedel den 20:e varannan månad med början i december månad.

§ 15 Budgetprocessen

Förbundsfullmäktige fastställer kommunalförbundets budget före utgången av november månad varje år.

Budgetförslaget ska vara tillgängligt för allmänheten från och med kungörandet av det sammanträde med förbundsfullmäktige då budgeten ska fastställas.

Förbundsstyrelsen ska före förslag om budgetens fastställande samråda med medlemskommunerna i särskild ordning.

Budgetuppföljning ska ske minst tre gånger per år.

§ 16 Lån och borgen

Kommunalförbundet får ta upp lån intill sammanlagt högst 250 mnkr eller det belopp som samtliga medlemskommuner lämnar sitt medgivande till. Kommunalförbundet får inte ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser utan samtliga medlemskommuners medgivande.

§ 17 Medlemskommunernas styrning, insyn och kontroll

Medlemskommunerna har rätt till insyn i kommunalförbundet och rätt att gemensamt utöva kontroll över dess verksamhet.

Medlemskommunernas yttrande ska inhämtas i följande frågor:

- bildande, förvärv, överlåtelse eller nedläggning av bolag, motsvarande gäller även för stiftelser.
- förvärv eller försäljning av fast egendom eller tomträtt med ett marknadsvärde överstigande 5 mnkr.
- åtagande genom avtal med annan kommun än medlemskommun att sköta hela eller väsentliga delar av kommunens räddningstjänstorganisation.

Förbundsstyrelsen ska därutöver avlämna de rapporter över verksamheten som förbundsmedlem efterfrågar. Styrelsen svarar också, på eget initiativ, för att informera medlemmarna om principiella ärenden eller andra frågor av större vikt för kommunalförbundet eller någon av dess medlemmar.

§ 18 Medlemskommunernas informationsansvar

Medlemskommunerna förbinder sig att förse kommunalförbundet med sådan information och sådant underlag som krävs för verksamhetens bedrivande.

§ 19 Inträde av ny medlem

Om ytterligare kommun önskar bli medlem i kommunalförbundet ska ansökan behandlas av förbundsfullmäktige, som därefter kan föreslå att ny medlem får inträda. Beslut om ny medlems inträde i kommunalförbundet fattas av vardera medlemskommuns kommunfullmäktige. Ny medlem har antagits när samtliga kommunfullmäktigebeslut fattats samt en ny förbundsordning undertecknats av samtliga medlemskommuner.

§ 20 Utträde och likvidation

Kommunalförbundet är bildat för obestämd tid. Uppsägningstiden för utträde är tre år räknat från ingången av den månad då uppsägningen skedde.

Medlemskommun som önskar utträde ur kommunalförbundet ska skriftligen göra anmälan om utträde till förbundsfullmäktige.

Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan kommunalförbundet och den utträdande medlemmen ska bestämmas i en överenskommelse mellan den utträdande medlemmen och kommunalförbundet. Den utträdande medlemmens andel i kommunalförbundets tillgångar och skulder ska utgöra grunden för en sådan överenskommelse. Den ekonomiska regleringen ska ske med utgångspunkt från den tid då medlemmen utträder ur kommunalförbundet, om inte annat avtalas mellan den utträdande medlemmen och kommunalförbundet.

Om den utträdande medlemmen och kommunalförbundet inte kan enas om förutsättningarna för utträde ska frågan avgöras i enlighet med § 21.

Vid skifte av kommunalförbundets behållna tillgångar ska dessa fördelas i enlighet med de i § 13 angivna procentuella andelarna, med de förändringar som skett utifrån dessa principer.

Om kommunalförbundet har trätt i likvidation ska kommunalförbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till kontanter genom försäljning på lämpligt sätt. Likvidation verkställs av förbundsfullmäktige i egenskap av likvidator. Verksamheten får tillfälligt fortsätta om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

När förbundsfullmäktige har fullgjort sitt uppdrag som likvidator ska förbundsfullmäktige avge en slutredovisning för sin förvaltning. Redovisning ska ske genom avgivande av en förvaltningsberättelse som rör likvidationen i sin helhet med redovisning av skiftet av kommunalförbundets tillgångar. Till berättelsen ska även fogas redovisningshandlingar för hela likvidationen. Till slutredovisningen ska fogas förbundsfullmäktiges beslut om vilken av kommunalförbundets medlemskommuner som ska överta och vårda de handlingar som hör till kommunalförbundets arkiv.

När förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna har delgetts samtliga kommunalförbundets medlemskommuner, är kommunalförbundet upplöst.

§ 21 Tvister

Twist mellan kommunalförbundet och en eller flera medlemskommuner ska i första hand om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse, lösas genom medling enligt reglerna för Stockholms Handelskammares Medlingsinstitut.

Om medling inte leder till att tvisten löses inom den tid som anges i medlingsreglerna ska den istället slutligt avgöras genom skiljedom enligt Stockholms Handelskammares Skiljedomsinstituts Regler för Förenklat Skiljeförfarande varvid skiljedomsinstitutet ska utse skiljeman.

§ 22 Ändringar i förbundsordningen

Ändring av eller tillägg till förbundsordningen ska fastställas av kommunfullmäktige i respektive medlemskommun.

§ 23 Ikraftträdande

Förbundsordningen träder i kraft den 1 januari 2009 och övertar då medlemskommunernas uppgifter enligt förbundsordningen.

Fastigheter

Nuläge

Den kommunala räddningstjänsten i förbundsområdet utförs för närvarande av två olika organisationer. Dessa är Stockholms brandförsvaret och Södra Roslagens Brandförsvarsförbund (SRB). Två kommunalförbund ingår, nämligen Södra Roslagens Brandförsvarsförbund (SRB) och Solna-Sundbybergs brandförsvarsförbund. I det sistnämnda förbundsområdet utförs Stockholms brandförsvarets räddningstjänst med ett civilrättsligt avtal som grund. Nuvarande organisationer äger eller hyr fastigheter och lokaler. Stockholms brandförsvaret disponerar lokalerna i Lidingö och Solna utan specificerad kostnad som ett komplement till ingångna avtal.

Idag ägs fem större anläggningar av SRB. Lidingö stad och Solna-Sundbybergs brandförsvarsförbund äger sina respektive stationer och upplåter dessa till Stockholms brandförsvaret som ett komplement till de räddningstjänstavtal parterna tecknat. Stockholms stad äger sina nio brandstationer genom att Brand- och räddningsnämnden står som lagfaren ägare till dessa och staden utgör en juridisk person.

Hysesavtal finns för utbildningsanläggningen i Ågesta. Vaxholms stad och Värmdö kommun hyr ut sina brandstationer till SRB.

Samråd och kompletterande faktainhämtning har skett med hjälp av Fastighetskontoret i Stockholms stad. Samråd har även skett med övriga berörda organisationer.

Äga och förhyra lokaler

Det utökade kommunalförbundet föreslås kunna såväl äga som förhyra sina verksamhetslokaler. Vid den kommande fusionen ansluts fler kommuner formellt in i Södra Roslagens Brandförsvarsförbunds organisation som samtidigt byter namn. Den grundläggande principen avseende ersättningen för verksamhetslokalerna är att självkostnad skall gälla som huvudprincip. Med självkostnad avses schabloniserade drift- och underhållskostnader som räknas upp med KPI samt kapitalkostnader. Detta innebär att SRB:s fastigheter värderas till bokfört värde samt att lokaler förhyrda från en medlemskommun även fortsättningsvis skall förhyras på huvudsakligen nu gällande villkor. Eftersom kapitalkostnaden för stationerna i Solna respektive Lidingö tidigare erlagts av kommunerna själva skall dessa kostnader hädanefter täckas av Storstockholms brandförsvaret.

En medlemskommun kan sälja en brandstation till det nya kommunalförbundet mot en höjning av medlemsavgiften. Denna höjning utgör kompensation för kommunalförbundets ökade kostnader till följd av fastighetsförvärvet.

I kommunernas medlemsavgift ingår följande tre delar: grundavgift, pensionskostnad samt kostnader för lokaler. Dessa kommer inte att delas upp och närmare specificeras.

Stockholms Brandförsvaret

Stockholms stad är en juridisk person och alla förvaltningar och stadsdelar har därmed samma organisationsnummer (212 000-0142). Staden, genom dess Brand- och räddningsnämnd, är formellt lagfaren ägare till de nio fastigheterna med brandstationer. Fastighetsnämnden äger övningsfältet i Ågesta i Huddinge kommun. För de nio brandstationerna betalar brandförsvaret drift- och underhållskostnader samt kapitalkostnader. För övningsfältet betalar brandförsvaret hyra till fastighetskontoret samt för de byggnader som brandförsvaret äger inom öv-

ningsfältet, drift- och underhållskostnader samt kapitalkostnader. Därutöver hyr brandförsvaret brandstationer i Solna och Lidingö till nollhyra av Solna/Sundbybergs brandförsvärsförbund respektive Lidingö stad. Upplåtelsen sker genom ett tilläggsavtal till det civilrättsliga avtal, om utförande av räddningstjänst, som tecknats. Brandförsvaret äger och hyr också ett antal förråd.

Förslag gällande Stockholms stads lokaler

Eftersom Stockholms brandförsvär och Brand- och räddningsnämnden upphör vid bildandet av ett kommunalförbund föreslås de nio fastigheterna överföras till fastighetskontoret. Överföringen sker med bokförda värden men transaktionen har endast betydelse för den interna budgeteringen i staden.

De stationer som brandförsvaret hyr i Solna och Lidingö fortsätter att förhyras av det nya kommunalförbundet.

RUHB-förråd (räddningstjänst under höjd beredskap) som ägs av brandförsvaret överförs till fastighetskontoret med bokförda värden och hyrs ut till det nya kommunalförbundet. Förråd som ägs av annan än staden hyrs ut till kommunalförbundet av ägaren.

Friköpta tomter i Stockholms stad

Fastigheterna ägs i sin helhet med byggnader och mark. Stockholms brandförsvär betalar dock 4 % ränta på det samlade markvärdet till Stadsledningskontoret. Marken är lågt värderad och har därmed liten inverkan på den samlade kostnadsbild. Markytorna utgör därmed en del av fastigheterna och följer med vid överföringen till fastighetskontoret.

Södra Roslagens Brandförsvärsförbund, SRB

Inom Södra Roslagens Brandförsvärsförbund ägs brandstationerna i Täby, Vallentuna, Österåker, på Ljusterö (i Österåkers kommun), utbildningsanläggningen i Okvista och några mindre anläggningar. Nya medlemskommuner (Lidingö, Solna, Stockholm och Sundbyberg) träder in i SRB's befintliga förbund och blir därmed delägare av dessa anläggningar.

Brandstationerna i Värmdö och Vaxholm ägs av respektive kommun och hyrs ut till SRB. Dessa kan fortsättningsvis hyras ut till det utökade kommunalförbundet.

Solna-Sundbybergs brandförsvärsförbund och Lidingö stad

Solna-Sundbybergs brandförsvärsförbund äger brandstationen i Solna och Lidingö stad äger sin brandstation. Dessa kommuner ska, förutom kostnaden för det civilrättsliga avtalet, tillhandahålla ändamålsenliga lokaler åt Stockholms brandförsvär. Det utökade gemensamma kommunalförbundet föreslås ta över hyreskontrakten för dessa två brandstationer.

Bokfört värde

Beroende på byggnadernas storlek, standard och fastigheternas geografiska läge kan det bokförda värdet variera. Nyligen gjorda investeringar ger ett högt bokfört värde medan äldre icke renoverade lokaler ger ett lägre värde.

Pensionsfrågor i samband med bildandet av ett kommunalförbund för Stockholmskommunernas räddningstjänst

Nedan beskrivs tänkbara arrangemang angående pensionerna i det nya kommunalförbundet som eventuellt kommer att bildas för att driva räddningstjänsten (brandförsvaret) för kommunerna i Stockholmsområdet

1. Personalen

Ännu har inte exakta uppgifter sammanställt om personalkategorier, åldersstruktur, löner och pensionsordningar för de berörda anställda. För att beskriva vilka åtgärder som bör vidtas, och vilka effekterna blir, är det en fördel om antalsuppgifter och belopp finns med som illustration. Vi antar därför att personalstrukturen ser ut på ett visst sätt. Skulle våra antaganden visa sig vara grovt felaktiga kan slutsatserna behöva ändras, men måttliga avvikelser förändrar inte slutsatserna.

Vi antar att cirka 1 000 anställda kommer att övergå till anställningar i det nya kommunalförbundet. Vidare antar vi att 800 av de anställda omfattas av avtalet om Särskild Avtalspension (SAP-R). Det betyder att 200 anställda omfattas av enbart normal kommunal pension (KAP-KL).

Vi antar även att alla 800 som omfattas av SAP-R tjänar mindre än 7,5 Inkomstbasbelopp (IBB) (344 250 kr/år) och vi antar att 100 av de 200 övriga anställda tjänar mer än 7,5 Inkomstbasbelopp.

2. Befintliga pensionsavtal

2.1 Särskild Avtalspension (SAP-R)

SAP-R ger rätt till pensionering från tidigast 58 års ålder och längst till 65 år. Pensionsnivån uppgår till 73,5 % av medellönen några år före pensioneringen. Den som avgår ur tjänst före 58 år, eller som byter till en befattning inom företaget där SAP-R inte gäller, förlorar all rätt till SAP-R. Full pension kräver 30 års anställningstid inom räddningstjänsten därav 25 år i utryckningsstyrkan.

Genom att pensionsrätten bortfaller helt om man lämnar sin anställning är pensionen *antastbar*. Enligt god redovisningssed ska ett företag inte boka upp en pensionskulld under rubriken konto avsatt till pensioner för en sådan pension. Det finns nämligen ingen pensionsrätt eller pensionsintjänande innan pensionsåldern uppnås. Avsättningar ska ändå göras för sådan antastbar pensionsrätt men då under en annan rubrik än enligt ovan. Ett aktiebolag ska heller inte betala avkastningsskatt eller särskild löneskatt på en avsättning som avser antastbar pension. Detta blir för övrigt inte aktuellt ens för andra pensionsavsättningar i ett kommunalförbund eftersom kommuner inte omfattas av samma regler som aktiebolag.

2.2 Pension från 65 år (KAP-KL)

Alla anställda, även de som omfattas av SAP-R, får pension från 65 år enligt pensionsavtalet KAP-KL. Denna pensionsplan består av två delar, en avgiftsbestämd del och en förmånsbestämd del.

2.2.1 Avgiftsbestämd ålderspension inom KAP-KL

Arbetsgivaren betalar för alla anställda som uppnått 21 års ålder en avgift om 4,25 % av lönen (gäller 2008, ökas successivt till 4,5 %), inklusive OB-tillägg beredskapsersättning m.m. till något av de försäkringsbolag som en anställd väljer att placera sin pensionsavgift hos. Detta sker årligen i efterskott varje år för varje anställds aktuella lön. Vid pensionering erhålls pension som baseras på de ackumulerade avgifterna och på dess avkastning. Arbetsgivaren utlovar ingen viss pensionsnivå utan har endast skyldighet att betala avgifterna. Den som slutar sin anställning får behålla sitt pensionsintjänande. Pensionen är *oantastbar*. För de som omfattas av SAP-R betalas dessa avgifter även under den tid de uppbär pension före 65 års ålder.

2.2.2 Förmånsbestämd pension inom KAP-KL

Den förmånsbestämda pensionen intjänas endast på lön som ligger över 7,5 IBB. Full förmånsbestämd pension uppgår till 55 % av pensionsunderlaget (PU) på lön mellan 7,5 – 20 IBB och 27,5 % av lön mellan 20 – 30 IBB. Full pension kräver 30 års anställningstid.

Varje år en anställd tjänar mer än 7,5 IBB så intjänas en viss del i förmånsbestämd pension. Pensionen är *oantastbar*, dvs. intjänad pension finns alltid kvar, även om lönen sedermera sjunker under 7,5 IBB.

3. Beräkning av pensionsskuld enligt riktlinjerna RIPS

Sommaren 2007 utkom SKL med nya riktlinjer för beräkning av pensionsskuld, RIPS07. Därmed upphörde de gamla riktlinjerna, P-finken.

3.1 Beräkning av pensionsskuld för SAP-R

RIPS beskriver hur intjänanderegler och skuldberäkningar ska hanteras för bl.a. SAP-R. Pensionsskulden ska beräknas varje år och pensionen ska anses linjärt intjänad från 28 års ålder till 60 års ålder. Med linjärt menas kort sagt att varje år intjänas 1/32 av full pension (beräknad tjänstetid mellan 28 – 60 år). Som tidigare nämnt kan SAP-R tas ut från 58 års ålder, men RIPS menar att det är rimligt att anta att de beröra i genomsnitt pensioneras först från 60 år. Anledningen säger man är, att många kommer att dra sig för att sluta arbeta vid 58 år eftersom den allmänna pensionen då skulle minska smärtsamt mycket. SAP-R ger nämligen ingen kompensation för den lägre allmänna pensionen. Vidare anges i RIPS att man bör räkna med en avgångsfrekvens före pensionsålder med 1,5 %. Detta har betydelse eftersom ingen SAP-R utbetalas till den som lämna anställningen före 58 års ålder. RIPS anger dock, att om det finns ”faktisk kunskap” om hur SAP-R utnyttjas lokalt så kan antagandena justeras.

Baserat på de fiktivt intjänade pensionsförmånerna görs en nuvärdesberäkning. Intjänad pension summeras, diskonteras och justeras för avgångsfrekvens och förväntade dödsfall. Resultatet blir en pensionsskuld.

3.2 Beräkning av pensionsskuld för KAP-KL

Den avgiftsbestämda pensionen skapar, som tidigare nämns, ingen pensionsskuld. Däremot uppstår en pensionsskuld för den förmånsbestämda pensionen. Denna pensionsskuld är dessutom reell, såtillvida att här är det fråga om oantastbar pension. Även här handlar det om linjärt intjänande, enligt samma principer som för SAP-R.

4. Överföring av pensionsskulder

Vi föreslår att endast pensionsskulder för SAP-R förs över till det nya kommunalförbundet och att det endast görs för dem som idag är i aktiv tjänst.

KPA gör beräkningar av pensionsskulder för SAP-R för de arbetsgivare som har sina pensioner administrerade där. Även SPP, som administrerar pensionerna för Stockholms Stad, gör särskilda beräkningar för SAP-R.

Oavsett hur beräkningarna görs idag så föreslår vi att det görs beräkningar enligt regelverket i RIPS för alla som övergår i anställning till det nya kommunalförbundet och som omfattas av SAP-R. Dessa beräkningar används för att bestämma den ersättning som det nya kommunalförbundet ska få från resp. kommun för att överta pensionsåtagandena. Troligen visar det sig att ersättningsbeloppet ifråga uppgår till flera hundra miljoner kronor (påslag ska göras för den särskilda löneskatt som utlöses i samband med att pensionen betalas ut). Om kommunerna inte vill eller kan betala omedelbart kanske de kan få stå i skuld till det nya kommunalförbundet. Huvudsaken är att SAP-R-pensionerna för dagens anställda förs över i sin helhet till det nya kommunalförbundet. Annars kommer det att skapa problem i framtiden både av ekonomisk och administrativ karaktär.

Vi föreslår att det nya kommunalförbundet förvaltar pengarna som avser SAP-R och ökar förvaltningen med medel motsvarande nya intjänanden som sker successivt. Det kommer att handla om betydande summor. Vi ser ingen anledning till, ja det är rent olämpligt med hänsyn till pensionsvillkoren, att pensionslöftena SAP-R försäkras bort. När en anställd önskar pensionera sig så utbetalas pensionen löpande från det nya kommunalförbundet. Vi bedömer att facket kommer att begära att det ska finnas borgen från primärkommunerna för dessa pensioner.

Några andra pensionsåtaganden föreslår vi inte ska föras över. Här bör man följa samma system som tillämpas vid anställningsbyte mellan kommuner. Den tidigare arbetsgivaren har kvar pensionsåtaganden för anställningstiden där och den nya arbetsgivaren ansvarar för pensionsintjänandet i den nya anställningen.

5. Pensionskostnad

En avgörande punkt är att fastställa pensionskostnaden. Den är viktig för att kunna fastställa driftens personalkostnader och därmed prissättningen för olika insatser. Den rova uppskattningen nedan inkluderar särskild löneskatt som uppgår till 24,26 % av kostnaden.

Det enklaste att fastställa är kostnaden för den avgiftsbestämda pensionen enligt KAP-KL. Här gäller en fast procentsats på 4,25 % av lönen (2008). Vi känner inte till lönesumman, men om den uppgår till drygt 300 Mkr så skulle den avgiftsbestämda pensionen kosta cirka 15 Mkr per år.

Den förmånsbestämda delen i KAP-KL antar vi berör endast 100 anställda. En grov uppskattning skulle kunna vara att denna pensionskostnad uppgår till 5 Mkr per år.

Den vägledning RIPS ger för redovisningen av SAP-R bör kunna ligga till grund för att beräkna pensionskostnaden för den. Enligt uppgift tar KPA regelmässigt fram dessa redovisade kostnader. Trots att särskild löneskatt inte betalas vid reserveringen så finns den latent och ska betalas i samband med att pensionen utbetalas. Därför ska hänsyn tas till den vid i kalkylen. Vår mycket grova uppskattning är att kostnaden för SAP-R uppgår till 40 Mkr per år.

Utöver ovan nämnda pensionskostnader finns även kostnader till AFA för sjukförsäkring och avgiftsbefrielseförsäkring med 2,25 % av lönen. Uppskattningsvis blir kostnaden cirka 10 Mkr per år.

Därmed skulle pensionskostnaden uppgå till drygt 20 % av lönesumman.

Det finns säkert en del andra poster, men dem får man ta fram från personalavdelningarna. Dessutom finns vissa övergångsregler som gör det svårt, även med ett komplett underlag, att räkna fram kostnaden med stor precision.

När prissättning ska ske för räddningstjänsten kan man inte ta för givet att alla underliggande parametrar ska vara samma år för år. Inte heller pensionskostnaderna kan förväntas vara samma år för år. Det viktigaste är att det vid starten av det nya kommunalförbundet blir balansering mellan pensionstillgångar och pensionsskulder som tas över. Kommunalförbundet måste ju starta med lika stora tillgångar som skulder. Det är även viktigt att man får fram uppgifter om de löpande pensionskostnaderna som så nära som möjligt överensstämmer med verkligheten. Att det kan behöva göras smärre justeringar kommande år är nog oundvikligt men fullt naturligt.

6. Finansiering av pensionerna

Ovan har vi föreslagit att SAP-R finansieras genom avsättning i balansräkningen.

Beträffande den avgiftsbestämda delen i KAP-KL så är det endast finansiering genom att betala försäkringspremier som är möjligt.

Den förmånsbestämda delen i KAP-KL, den som vi antar omfattar cirka 100 anställda, kan finansieras antingen genom avsättning i balansräkningen eller genom försäkring. Vi föreslår finansiering genom försäkring. Det handlar i detta sammanhang inte om särskilt stora belopp, uppskattningsvis 5 Mkr per år. Om man skuldför denna pension så åtar man sig även att ombesörja pensionsutbetalningar till de berörda under hela dras liv. Med hänsyn till verksamhetens art synes det inte vara i prioriterad uppgift att administrera pensioner som istället kan försäkras bort.

7. Kassaflöde

Kassaflödet utgörs av betalningar av försäkringsavgifter/premier, utbetalning av pensioner och särskild löneskatt. I vårt scenario skulle försäkringspremier och särskild löneskatt uppgå till 30 Mkr per år.

Dessutom tillkommer utbetalning av SAP-R. Om man antar att lönen för en brandman som ska pensioneras uppgår till 25 000 kr/år, så kommer 270 000 kr per år att utbetalas i form av SAP-R och särskild löneskatt. Uppskattningsvis kommer 15 - 20 brandmän att varje år påbörja sin pensionering. År 2008 skulle då kassaflödet vara cirka 5 Mkr för SAP-R. De kommande 5 - 6 åren ökar utbetalningarna med varje ny åldersgrupp som pensioneras. Därefter stabiliseras läget eftersom varje ny åldersgrupp motsvarar en åldersgrupp som upphör att få pension. Kassaflödet för SAP-R kommer då att stabiliseras på 30 Mkr per år.

På sikt skulle därmed kassaflödet för försäkringsavgifter, pensionsutbetalningar och särskild löneskatt att uppgå till storleksordningen 60 Mkr per år.

Effekten på kassaflödet är en faktor som bör analyseras då kommunerna ska betala till det nya kommunalförbundet för att de övertar ansvaret för SAP-R. Om betalning sker endast genom överföring av fast och lös egendom, och inte med kontanter, kan det möjligen uppstå likviditetsproblem. Det måste finnas kontanta till de löpande betalningarna.

8. Gå vidare

Vår utredning visar hur hela komplexet med pensionerna kan lösas i den nya konstellationen. Utredning bör analyseras av berörda intressenter. Eventuella justeringar, särskilt beträffande antals- och sifferuppgifter, behöver om möjligt preciseras.

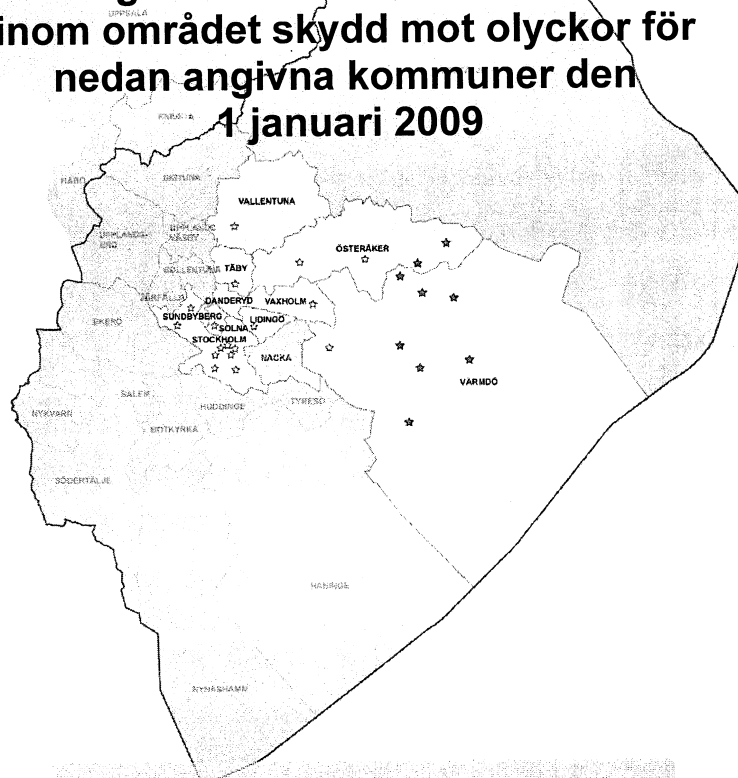
Därefter bör man ta ställning till om vårt förslag visar rätta vägar. Vi har inte haft djupare diskussioner med alla intressenter utan har utformat rapporten för att ge en konkret plattform. Det kan hända att det finns faktorer som gör att upplägget ska vara annorlunda. Även om så blir fallet tror vi att vår rapport kan vara till nytta i det fortsatta arbetet.

Per Lundgren 2007-11-20

Storstockholms Brandförsvär

Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg,
Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö, Österåker

**Kommunfullmäktiges beslutsunderlag
om ett gemensamt kommunalförbund
inom området skydd mot olyckor för
nedan angivna kommuner den
4 januari 2009**

Pensioner

Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg

Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg,
Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö samt Österåker

Pensioner

Följande principer föreslås gälla för anställda i Stockholm. (Personal stationerade i Solna, Sundbyberg och Lidingö är anställda i Stockholms stad).

1. Kommun X ansvarar i finansiellt och administrativt hänseende, med de undantag som framgår av punkterna två till fyra nedan, för tjänstepensionsförpliktelser hänförliga till tiden före tillkomsten av det utökade kommunalförbundet. Det utökade kommunalförbundet ansvarar för nytt intjänande av tjänstepension från och med samma tidpunkt.
2. Det utökade kommunalförbundet övertar i finansiellt och administrativt hänseende hela ansvaret för pensionsförmånen särskild avtalspension för arbetstagare inom räddningstjänsten, för arbetstagare med en framtida rätt till sådan förmån vilkas anställning övergår till det utökade kommunalförbundet i samband med tillkomsten av detta förbund.
3. Kommun X överför, enligt närmare överenskommelse med det utökade kommunalförbundet, till detta förbund medel motsvarande den intill dagen för verksamhetsövergången beräknade pensionsskulden enligt RIPS 07 (inklusive den s.k. ansvarsförbindelsen) för pensionsförmånen särskild avtalspension för arbetstagare inom räddningstjänsten, för arbetstagare vilkas anställning övergår till det utökade kommunalförbundet i samband med tillkomsten av detta förbund.
4. Kommun X överför, enligt närmare överenskommelse med det utökade kommunalförbundet, till detta förbund medel motsvarande särskild löneskatt på pensionskostnader för det skuldbelopp (inklusive den s.k. ansvarsförbindelsen) som avses i punkt 3 ovan.

Tjänstepensioner

Allmänt

Följande förslag tar inte ställning till på vilket sätt det utökade kommunalförbundet väljer att trygga sina pensionsutfästelser.

Pensionsåtaganden är långsiktiga utfästelser från en arbetsgivare gentemot de anställda. Vid förändringar av huvudmannaskap är det därför viktigt att denna fråga regleras. Den gängse metoden att lösa frågan är att den gamla, avlämnande, arbetsgivaren står för åtagandena intill dagen före övergången och att den nya huvudmannen övertar ansvaret från och med denna tidpunkt. Det gällande regelverket, kollektivavtalet KAP-KL som reglerar vilka tjänstepensionsförmåner en anställd har rätt till och riktlinjerna för hur en arbetsgivare på det kommunala området ska värdera sina pensionsåtaganden, RIPS 07, utgår också från detta. Det finns med andra ord ett fungerande system för att hantera verksamhetsövergångar.

Pensioner för Solna, Sundbyberg och Lidingö

Inga särskilda beslut behövs i pensionshänseende. De tre kommunerna fortsätter att ansvara för pensionsåtaganden före 2002 (Solna och Sundbyberg) respektive 2001 (Lidingö). Övriga åtaganden svarar Stockholms stad för.

Särskild avtalspension

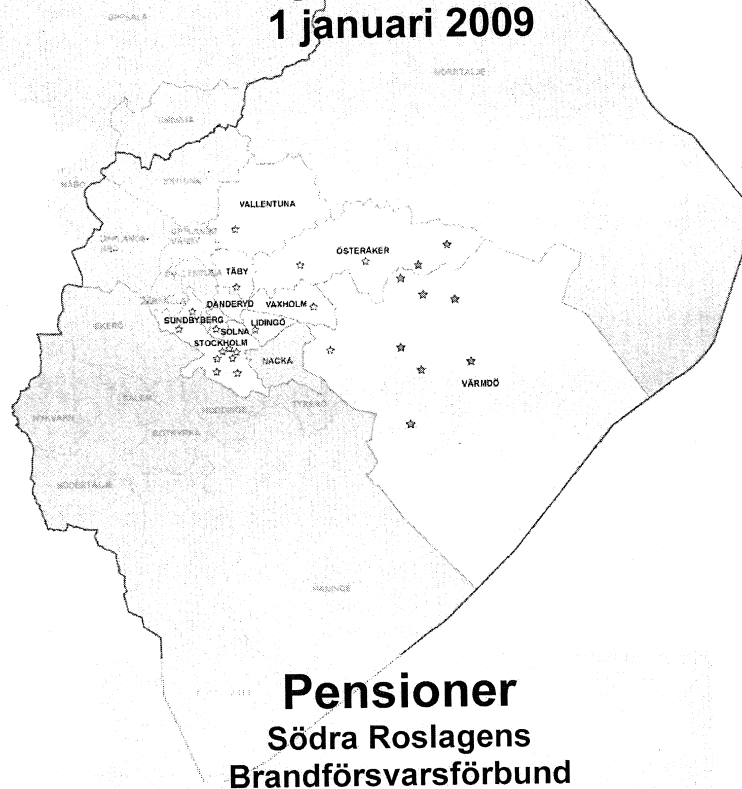
Några frågor behöver emellertid särskilt regleras i samband med tillkomsten av det utökade kommunalförbundet. Enligt pensionsavtalet KAP-KL har räddningstjänstpersonal med huvudsaklig tjänstgöring i utryckningstyrka på vissa villkor rätt att avgå med s.k. särskild avtalspension tidigast från och med 58 års ålder. Denna förmån är speciell bl.a. därför att det enligt rådande regelverk gäller ett s.k. sistahandsansvar, vilket innebär att det är den kommunala arbetsgivare hos vilken arbetstagaren avgår med pension som får stå för hela pensionen. Om inte denna fråga regleras i samband med förbundsbildningen skulle det utökade kommunalförbundet få stå för hela pensionskostnaden avseende särskild avtalspension för dessa anställda.

Därför föreslås att de kommuner som blir nya medlemmar i det utökade kommunalförbundet, till samma förbund, betalar ett belopp motsvarande den pensionsskuld (inklusive s.k. ansvarsförbindelse) som beräknats för varje arbetstagare med rätt till särskild avtalspension. Detta skuldbelopp beräknas intill dagen före det att anställningarna övergår till det utökade kommunalförbundet. Beräkningen görs enligt gällande riktlinjer, RIPS 07. Det betyder att skuldberäkningen görs med den förutsättningen att en arbetstagare med rätt till särskild avtalspension genomsnittligt avgår vid 60 års ålder och att liten andel av dessa medarbetare lämnar sin anställning av andra skäl än pension. I sådana fall försvinner också den framtida rätten till särskild avtalspension. Denna s.k. avgångsfrekvens anges i RIPS 07 till 1,5 procent.

Storstockholms Brandförsvär

Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg,
Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö, Österåker

**Kommunfullmäktiges beslutsunderlag
om ett gemensamt kommunalförbund
inom området skydd mot olyckor för
nedan angivna kommuner den
1 januari 2009**

Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg,
Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö samt Österåker

Tjänstepensioner

Följande principer föreslås gälla för anställda i Södra Roslagens Brandförsvarsförbund.

1. Kommun X ansvarar tillsammans med de kommuner som för närvarande är medlemmar i Södra Roslagens Brandförsvarsförbund efter beaktande av gällande förbundsordning och tidigare finansieringsöverenskommelser, i finansiellt och administrativt hänseende, med de undantag som framgår av punkterna två till fyra nedan, för tjänstepensionsförpliktelser hänförliga till tiden före tillkomsten av det utökade kommunalförbundet. Det utökade kommunalförbundet ansvarar för nytt intjänande av tjänstepension från och med samma tidpunkt.
2. Det utökade kommunalförbundet övertar i finansiellt och administrativt hänseende hela ansvaret för pensionsförmånen särskild avtalspension för arbetstagare inom räddningstjänsten, för arbetstagare med en framtida rätt till sådan förmån som vid tillkomsten av det utökade kommunalförbundet är anställda i Södra Roslagens Brandförsvarsförbund.
3. Kommun X överför, enligt närmare överenskommelse med det utökade kommunalförbundet, till detta förbund sin andel av medel motsvarande den vid tillkomsten av det utökade kommunalförbundet beräknade pensionsskulden enligt RIPS 07 (inklusive den s.k. ansvarsförbindelsen) för pensionsförmånen särskild avtalspension för arbetstagare inom räddningstjänsten, för arbetstagare som vid tillkomsten av det utökade kommunalförbundet är anställda i Södra Roslagens Brandförsvarsförbund. Kommun X andel av dessa belopp fastställs enligt gällande förbundsordning med beaktande av tidigare finansieringsöverenskommelser.
4. Kommun X överför, enligt närmare överenskommelse med det utökade kommunalförbundet, till detta förbund medel motsvarande särskild löneskatt på pensionskostnader för det skuldbelopp (inklusive den s.k. ansvarsförbindelsen) som avses i punkt 3 ovan.

Allmänt

Följande förslag tar inte ställning till på vilket sätt det utökade kommunalförbundet väljer att trygga sina pensionsutfästelser.

Pensionsåtaganden är långsiktiga utfästelser från en arbetsgivare gentemot de anställda. Vid förändringar av huvudmannaskap är det därför viktigt att denna fråga regleras. Den gängse metoden att lösa frågan är att den gamla, avlämnande, arbetsgivaren står för åtagandena intill dagen före övergången och att den nya huvudmannen övertar ansvaret från och med denna tidpunkt. Det gällande regelverket, kollektivavtalet KAP-KL som reglerar vilka tjänstepensionsförmåner en anställd har rätt till och riktlinjerna för hur en arbetsgivare på det kommunala området ska värdera sina pensionsåtaganden, RIPS 07, utgår också från detta. Det finns med andra ord ett fungerande system för att hantera verksamhetsövergångar.

Särskild avtalspension

Några frågor behöver emellertid särskilt regleras i samband med bildandet av det utökade kommunalförbundet. Enligt pensionsavtalet KAP-KL har räddningstjänstpersonal med huvudsaklig tjänstgöring i utryckningsstyrka på vissa villkor rätt att avgå med s.k. särskild avtalspension tidigast från och med 58 års ålder. Denna förmån är speciell bl.a. därför att det

enligt rådande regelverk gäller ett s.k. sistahandsansvar, vilket innebär att det är den kommunala arbetsgivare hos vilken arbetstagaren avgår med pension som får stå för hela pensionen. Om inte denna fråga regleras i samband med tillkomsten av det utökade kommunalförbundet skulle det utökade kommunalförbundet få stå för hela pensionskostnaden avseende särskild avtalspension för dessa anställda.

Därför föreslås att de kommuner som för närvarande är medlemmar i Södra Roslagens Brandförsvarförbund (SRB) till det utökade kommunalförbundet betalar ett belopp motsvarande den pensionsskuld (inklusive s.k. ansvarsförbindelse) som beräknats för varje arbetstagare med rätt till särskild avtalspension. Detta skuldbelopp beräknas intill dagen före tillkomsten av det utökade kommunalförbundet. Beräkningen görs enligt gällande riktlinjer, RIPS 07. Det betyder att skuldberäkningen görs med den förutsättningen att en arbetstagare med rätt till särskild avtalspension genomsnittligt avgår vid 60 års ålder och att liten andel av dessa medarbetare lämnar sin anställning av andra skäl än pension. I sådana fall försvinner också den framtida rätten till särskild avtalspension. Denna s.k. avgångsfrekvens anges i RIPS 07 till 1,5 procent.

För de kommuner som idag är medlemmar i kommunalförbund inom räddningstjänstens område måste frågan lösas så att medlemskommunerna i Södra Roslagens Brandförsvarförbund, till det utökade kommunalförbundet, betalar sina andelar av den beräknade pensionsskulden vid dagen för tillkomsten av det utökade kommunalförbundet. Huvudprincipen vid beräkningen av varje kommuns andel måste vara den fördelning som förbundsordningen för SRB idag anger. Tidigare ingångna finansieringsöverenskommelser mellan medlemmarna i det idag existerande kommunalförbundet ska beaktas vid beräkningen av varje kommuns andel av pensionsskulden (inklusive ansvarsförbindelse) för särskild avtalspension.

Ett belopp som motsvarar kostnaden för särskild löneskatt på pensionskostnader, - 24,26 procent av skuldbeloppet - måste också överföras till det utökade kommunalförbundet.

I vilken ordning betalningen till det utökade kommunalförbundet sker får bestämmas i särskilda överenskommelser. För att det utökade kommunalförbundet ska klara av finansieringen, kan dock betalningen inte anstå alltför länge efter tillkomsten av det utökade kommunalförbundet.

Remissammanställning

Ärendet har i början på mars remitterats till de 11 berörda kommunernas kommunstyrelser. Remisstiden sträckte sig till den 25 april. Nedan redovisas kommunernas beslut och huvudsakliga beslutsunderlag. Beslutspunkt i förekommande fall angående val av personer till interimsstyrelsen har inte redovisats i denna sammanställning.

Danderyds kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade vid sitt sammanträde den 7 maj 2008 följande.

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar översända Förslag till yttrande som svar på inkommen remiss över förslag till Gemensamt kommunalförbund inom området skydd mot olyckor, tjänsteutlåtande daterat 2008-03-04. Andra punktsatsen utgår (rekommendera alternativ 1 som innebär att kommunalförbundet förhyr samtliga lokaler).
2. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att hos SRB begära kompletterande uppgifter rörande kommunens åtaganden vid en avyttring av lokaler och åtaganden rörande pensioner vid en nedläggning av förbundet.
3. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar begära komplettering av underlaget så att SRB redovisar hur den ökande samordningen kommer invånarna och kommunerna till del.

Kommunledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 april 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Av utredningens textmaterial framgår att samverkan i ett större sammanhang medför ökade utvecklingsmöjligheter, effektivisering och stärkt förmåga att möta de ökade risker som kommunerna står inför. Vidare anges att i princip alla deltagande kommuner på sikt kommer att nå kostnadsbesparingar på mellan 4% till 20% beroende respektive kommuns utgångsläge.

Det nu föreliggande underlaget ger inte svar på hur den ökade samordningen kommer invånarna och kommunerna till del. Utredningen ger enligt kommunledningskontoret begränsad vägledning för kommunens bedömning av det utökade kommunalförbundets fördelar. Där emot beskrivs i underlaget det praktiska genomförandet. Som en konsekvens av detta går det inte att bedöma de positiva effekterna av en ökad samordning i jämförelse med nuvarande organisation inom SRB. Kommunledningskontoret menar att utredningen i flera avseende bör kompletteras och konkretiseras.

Vad gäller frågan om avgifter delar vi utredningens bedömning att det är angeläget att övergången till den nya organisationen sker på sådant sätt att ingen av de deltagande kommunerna förlorar ekonomiskt på ett deltagande. Valet av metod bedömer kommunledningskontoret som väl avvägd. Den tekniska utformningen har dock inte redovisats. Det går således inte av underlaget att utläsa utfallet för Danderyds del, kortsiktigt respektive långsiktigt.

Kommunledningskontoret stödjer förslaget om att förbundet förhyr alla sina lokaler. På så sätt ges en enhetlig lösning på lokalfrågan för hela förbundet och därmed underlättas framtagandet av en gemensam avgiftsmodell.

Avvecklingen av SRB aktualiserar främst frågor kring lokaler och pensioner. Oavsett det beslutas om en fortsatt förvaltning av SRB:s lokaler eller det blir aktuellt med en avveckling av den sk rest-SRB kan kommunens åtaganden komma att påverkas. Detsamma gäller kommunens kostnader för pensionsåtaganden för den särskilda ålderspensionen. Det är angeläget att SRB inför ett sammanläggningsbeslut utreder de närmare ekonomiska konsekvenserna av en nedläggning av SRB, ur dessa båda aspekter.

Vidare bör undersökas i vilken utsträckning det kommunala åtagandet för pensioner påverkas gentemot det nya kommunalförbundet.

Avslutningsvis vill kommunledningskontoret poängtera att det är ytterst angeläget att det olycks- och skadeförebyggande arbetet ges fortsatt hög prioritet i det nya förbundet. Likaså är det angeläget att förbundet behåller den bredd i synen på räddningstjänstens roll i samhället och den lokala förankringen som präglat verksamheten vid SRB.

Förslag till yttrande

På uppdrag av kommunstyrelsen beslutar kommunstyrelsens arbetsutskott att

- ställa sig positiv till medverkan i det gemensamma kommunalförbundet inom området skydd mot olyckor i enlighet med förslag till Gemensamt kommunalförbund inom området skydd mot olyckor enligt tjänsteutlåtande, daterat 2008-03-04
- rekommendera alternativ 1 som innebär att kommunalförbundet förhyr samtliga lokaler
- begära kompletterande uppgifter rörande kommunens åtaganden för pensioner vid en överföring till det nya kommunalförbundet
- slutligt ställningstagande tas när förbundsordning, budget och övriga handlingar kan föreläggas kommunstyrelse och kommunfullmäktige.

Lidingö stad

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 28 april 2008 följande.

1. Lidingö stad ställer sig principiellt positiv till att ingå i den föreslagna organisationen med ett gemensamt kommunalförbund för räddningstjänsten i kommunerna Danderyd, Lidingö, Nacka, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vällentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Särskilt yttrande gjordes av Annica Grimlund (s), Malin Olsson (s), Mikael Rogler (s), Ewa Lantz (s), Mårten Dahlberg (s), Claudio Crevatin (s) och Susana Luna (s) enligt följande.

Vi ser de fördelar som en gemensam räddningstjänst medför och är positiva till att Lidingö ska ingå enligt beslutet. Det finns två delar som är viktiga att beakta i den fortsatta processen;

- demokratiaspekten
- Lidingös speciella situation

I ett kommunalförbund med 2, 3 eller 4 representanter från de flesta kommunerna så blir de mindre partiernas representation troligen väldigt svag. Detta bör beaktas i hur den demokratiska organisationen ska byggas upp.

Lidingö är sårbart med tanke på att vi bara har en landförbindelse. Skulle en allvarlig olycka inträffa så att Lidingöbron blir oanvändbar måste det finnas förutsättningar att kunna utföra räddningsinsatser på övriga öar med samma krav på inställetid m.m. som idag. Detta måste bevakas i det fortsatta arbetet.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 10 mars 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade den 20 februari 2008 att föreslå kommunfullmäktige att ställa sig principiellt positiv till att ingå i den föreslagna organisationen. Efter beslutet har Attunda räddningstjänstförbund valt att inte gå vidare i detta samarbete. Med anledning av detta har förslaget till underlag för beslut justerats.

Det justerade underlaget har nu lämnats på remiss till inblandade kommuner och fortfarande kvarstår t ex frågetecken kring den modell för andels- och kostnadsfördelning som utarbetats. I det här läget ska dock staden inte fatta några formella beslut om att gå med i förbundet, det kommer i nästa skede av processen.

Stadsledningskontoret föreslår att staden ställer sig positiv till att ingå i ett gemensamt kommunalförbund för räddningstjänsten.

Nacka kommun

Tekniska nämnden beslutade vid sitt sammanträde den 20 maj 2008 följande.

Tekniska nämnden beslutar att Nacka kommun ska delta i skapandet av det föreslagna kommunalförbundet med Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker kommuner inom området skydd mot olyckor. Slutligt ställningstagande till att ingå i kommunalförbundet tas när förbundsordning har tagits fram för beslut av kommunfullmäktige.

Tjänsteskrivelsen daterad den 7 maj 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Ekonomi

Nacka kommun ska genom förbundsbyggnaden få en långsiktig, stabil och förutsägbar ekonomisk lösning. Utifrån 2008 års budget erbjuds Nacka fr.o.m. 2009 en kostnad som är 3-5 mkr lägre än dagens under 6 års tid (räknas upp årligen med ett prisindex). Därefter ökar kostnaden med 20 % per år till en nivå som motsvarar en "storstadskommun" (räknat på kostnad per invånare).

Bakgrunden till det ekonomiska resonemanget bygger på att Nacka har en låg kostnad per invånare idag för en väl avvägd verksamhet, att kommunen växer snabbare än genomsnittet för kommunerna i nya förbundet samt att den snabbt ökande befolkningen inte skapar proportionellt ökade risker eller strukturella kostnader.

Nacka kommun har sedan lång tid dimensionerat vattenledningssystemet i kommunens glesa, yttre delar med villa- och sommarstugebebyggelse för att inte behöva utgöra primär brandvattenförsörjning. Grövre ledningar skulle både skapa större kostnader för vattensystemet och försämra vattenkvaliteten genom vattnets längre uppehållstid i ledningssystemet.

Räddningstjänsten har istället tillgång till en tankbil med lastväxlarsystem och kostnaden för detta ingår i budgeten. Nacka kommuns utgångspunkt är att det nya förbundet fortsätter att bygga brandvattenförsörjningen i de glesa delarna på detta system och att således även fortsättningsvis tankbil med lastväxlarsystem eller motsvarande stationeras i Nacka.

Utåtriktad verksamhet

Det nya förbundet ska arbeta för att öka den värdeskapande tiden till nytta för de som bor, verkar och vistas i Nacka kommun. En större andel av brandmännens arbetstid ska således läggas på s.k. utåtriktad verksamhet. Införandet av individuell lönesättning är ett styrmedel som har använts i Nacka för att premiera goda arbetsinsatser.

Bas- kontra tilläggsuppdrag

Det uppdrag som det nya förbundet kommer att tillhandahålla kommer att delas in i bas- respektive tilläggsuppdrag. Typiska basuppdrag är utalartering och förebyggande arbetsuppgifter.

Samordnad tillsyn

Samordnad tillsyn tillsammans med kommunens tillsynsverksamhet är ett exempel på hur lokala lösningar kan tillämpas utifrån kommunens önskemål och behov. Genom en samordning med kommunens tillsynsverksamhet kan tillsynsarbetet effektiviseras och näringsidkare slipper möta olika myndighetspersoner vid flera tillfällen när arbetet samordnas efter lokala behov och förutsättningar.

Styrning och ledning

För att skapa bättre förutsättningar för att styra förbundets verksamhet ska fem stadsdirektörerna involveras i en tjänstemannastyrgrupp och verka mellan den politiska och operativa ledningen. Styrgruppen ska ha en rådgivande funktion och ge stöd till förbundsledningen men även tillse att styrningen och uppföljningen av förbundet blir effektiv.

Bifogade handlingar

Förutom det utskick som har gjorts till respektive kommunstyrelse finns även två mötesprotokoll att ta hänsyn till som berör de villkor som kommer att gälla för Nacka kommun, se bilagor. *(Dessa protokollsbilagor har ej bifogats till detta tjänsteutlåtande).*

Solna stad

Kommunstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde den 12 maj 2008 följande.

Kommunstyrelsen beslutar att som eget yttrande översända stadsledningsförvaltningens tjänsteskrivelse.

Särskilt yttrande gjordes av Leena Nystrand (mp), Thomas Magnusson (v) och Johanna Graf (s), enligt följande.

I Stockholms Stad har man efter sparkrav minskat grundbemanningen på brandstationerna från nio till sju personer. Med tanke på den höga utbyggnadstakten i Solna av bostäder och kontor förutsätter vi att grundbemanningen av brandstationen i Solna även efter bildandet av gemensamt brandförsvar inte blir mindre än den är idag (nio brandmän).

Stadsledningsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 9 maj 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Inledning

Allmänt kan sägas att utvecklingen mot interkommunalt samarbete inom räddningstjänsten ligger helt i linje med lagstiftarens intentioner. Staden menar att räddningstjänst är en regional fråga i en storstadsregion. Kommunalförbundsformen är också mycket lämplig i sammanhanget, eftersom även myndighetsutövning ingår i samarbetet. Den föreslagna "interimistiska styrelsen" får kommunalrättsligt betraktas som ett rent interkommunalt beredningsorgan. Ledamot och ersättare kan i detta organ därför lämpligen utses av kommunstyrelsen. Eventuella slutförslag från den gemensamma "interimistiska styrelsen" måste sedan behandlas i respektive kommun av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i vanlig ordning. I slutändan är det kommunfullmäktige som ska utse kommunens representanter. Fullmäktige kommer således att behandla och besluta i ärendet när det finns ett framförhandlat förslag som de förhandlande parterna ställer sig bakom.

Ekonomimålet

En övergripande fråga för ett nytt förbund rör ekonomistyrningen. Möjligen borde i avsnittet "Varför ett gemensamt räddningstjänstförbund?" "Mål och syfte" tas med en konkret skrivning om att den samlade verksamheten ska bli ekonomiskt mer effektiv än idag, eftersom det är målsättningen. Här skulle man till exempel kunna ange en årlig tydligt angiven och uppföljbar ekonomisk effektivisering samt en målsättning att en viss andel av förbundets budget ska utgöras av externa intäkter, t.ex. intäkter från förebyggande verksamhet, ambulanstransporter, utbildningsinsatser och liknande.

Pensionerna

Enligt förslaget ska pensionsskulden för SAP-R för dem som är i aktiv tjänst föras över till det nya förbundet, vilket beräknas beröra ca 800 personer totalt. Detta innebär att även medel som i dag inte är upptagna i kommunernas balansräkningar ska betalas ut från varje kommun vilket inte bara påverkar likviditeten utan även resultatet negativt i kommunerna eller som i Solna-Sundbybergs fall nuvarande brandförsvarsförbund. I gengäld kommer det nya förbundet att få en omotiverat god likviditet. I första hand anser vi att det är tillräckligt att de som går med i förbundet garanterar pensionerna fram till övergången och att förbundet därmed inte ska erhålla likvida medel. I andra hand kan vi konstatera att Solna och Sundbyberg har kommit överens med Stockholms stad om ett belopp som ska täcka Solnas och Sundbybergs respektive del i pensionsåtagandet. Vi menar att överenskommelsen i så fall ska gälla även i det fall ett nytt förbund bildas i likhet med hur det avtal som Solna och Sundbyberg har med Stockholms stad i övrigt utgör basen och ingångsvärdena för övriga ekonomiska regleringar.

Automatlarmen

Idag har Solna/Sundbybergs brandförsvarsförbund betydande intäkter från automatlarm. Dessa finns inte med i beräkningarna, utan avses bli infasade under en period fram till t.ex. 2013. Städerna vill när det gäller intäkterna från automatlarmen framföra att dessa ska påverka nettobidraget – får förbundet intäkter ska bruttobidraget minska i motsvarande mån, så att intäkterna inte tillförs utöver nettobidraget (jfr hyresresonemanget för brandstationen).

Brandstationen

Idag äger Solna och Sundbyberg, genom sitt brandförsvarsförbund, gemensamt brandstationen i Solna. I remissen finns tre olika förslag till lösningar för brandstationen. Solna vill ha den lösning där förbundet hyr brandstationen av ägaren.

Solna-Sundbybergs brandförsvarsförbund

Det positiva ställningstagandet förutsätter att samtliga mellanhavanden mellan de nuvarande ägarkommunerna i Solna-Sundbybergs brandförsvarsförbund får en lösning, inför bildandet av ett nytt kommunalförbund, som kan godtas av de båda städerna. Exempel på mellanhavanden som måste hanteras är den nuvarande direktionens förslag om försäljning av bostads-huset, samt ägandefrågan och därmed tillhörande ekonomiska konsekvenser avseende brandstationen.

Stockholms stad

Kommunstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde den 14 maj 2008 följande.

Bildandet av en gemensam räddningstjänst mellan kommunerna Stockholm, Danderyd, Lidingö, Nacka, Solna, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker, godkänns.

Föredragande borgarrådet anför i huvudsak följande.

Stockholm är Sveriges huvudstad och har en koncentration av nationellt och internationellt samhällsviktiga objekt och funktioner, kulturhistoriska värden, nöjes- och turistverksamheter samt utbildningscentra. Stockholm är människornas stad. Människor, transporter och olika risker som kan finnas i ett tätt befolkat och snabbt växande område tar inte hänsyn till kommungränserna. Därför har det varit mycket befogat att genomföra den analys av brand- och räddningsverksamheten i vår kommun med omnejd som ligger till grund för detta ärende. Analysen har mynnat ut i att det finns fog för att öka samverkan mellan brand- och räddningsverksamheten i 11 kommuner.

I staden bor nästan 800 000 människor och det arbetar cirka 525 000 personer dagtid på cirka 36 000 arbetsplatser. Sammanlagt i de 11 kommuner som planerar att bilda ett gemensamt räddningstjänstförbund bor ca 1,2 miljoner människor. Hur många som vistas i kommunen varierar över dygnet beroende på arbetsplatstäthet, bebyggelse, kommunikationer och för vissa kommuner beroende på årstid.

Miljontals passagerare passerar årligen Stockholms hamnar, hundratals kryssningsfartyg anlöper hamnarna, miljoner ton gods hanteras, varav en del utgörs av farligt gods. Stockholm med omnejd förtätas och tunnlar byggs och används i större utsträckning vilket innebär fler och nya typer av riskskenarier. Befintliga vägtunnlar har långa utrymningsvägar och utgör ett hot vid en allvarlig olycka.

Flera hundra tusen personer roar sig i Stockholm en lördagskväll, en siffra som ökar betydligt vid större evenemang. Vår grannkommun Solna huserar en och annan fotbollsmatch. Publika lokaler och det offentliga rummet har många risker och i många fall hög brandbelastning.

Stockholms politiska ledning tar organisationen av brandförsvaret samt resursutnyttjandet inom detsamma på stort allvar. Det är vår uppfattning att även en stor kommun som Stockholm har mycket att vinna på att organisera räddningstjänsten gemensamt med andra kommuner i länet. En utökad samverkan tjänar på att bygga på gränslöshet i ett större geografiskt sammanhang än det som gäller för en enskild kommun. Stordriftsfördelarna ska tillvaratas samtidigt som den lokala närheten på kommun- och individnivå ska värnas. För Stockholms stad, med dess storlek och komplexitet, är det angeläget att samverkansformerna med kommunalförbundet utvecklas och integreras i stadens styrning och uppföljning och att förbundets arbete och resultat bidrar till att staden får en samlad bild av sårbarhet och olyckor.

Ambitionen är att det gemensamma kommunalförbundet ska åstadkomma en effektivisering motsvarande 8% på 5 år. Detta kan främst göras genom att effektivisera ledning, stöd- och overheadkostnader, samlokalisering av Räddningscentraler och flexiblere nyttjande av resurser (främst operativ personal). På sikt kan även förändring av brandstationsstrukturen göras. Grundprincipen är att alla 11 kommuner ska få en kostnadsminskning utifrån dagens bild. Inledningsvis går alla in med den kostnad man har idag (snitt av två år). Slutgiltigt ställningstagande sker i samband med beslut om godkännande av ny förbundsordning.

Jag ser i likhet med stadsledningskontoret personalstrategiska fördelar med att bilda ett gemensamt räddningstjänstförbund. En viktig fråga är att förbundsledningen får en bred intern rekryteringsbas i fråga om kompetensutveckling av samtliga personalkategorier inom ramen för det nya förbundets verksamhetsområde. Det skapas positiva synergieffekter genom möjligheter till samordning av kompetensutveckling hos en och samma arbetsgivare med kortare beslutsvägar och utbyte av erfarenheter från tidigare kommuners räddningstjänster. Ett nytt förbund ges också en större möjlighet till att utveckla samverkansfrågorna samt relationen och dialogen till de fackliga organisationerna genom en mer enhetlig organisation där en och samma verksamhet samlas. Detta ger ledningen en större möjlighet till utveckling av verksamheten i ett bredare perspektiv och på sätt som ger medarbetarna en naturlig delaktighet i verksamheten och som i förlängningen är god personalpolitik.

Slutgiltigt godkännande av förbundsordning m.m. kommer att föreläggas kommunfullmäktige under hösten 2008.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 april 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret tillstyrker pågående arbete med bildandet av en gemensam räddningstjänst. En utökad samverkan tjänar på att bygga på gränslöshet i ett större geografiskt sammanhang än det som gäller för en enskild kommun. Stordriftsfördelarna ska tillvaratas samtidigt som den lokala närheten på kommun- och individnivå ska värnas. För Stockholms stad, med dess storhet och komplexitet, är det angeläget att samverkansformerna med kommunalförbundet utvecklas och integreras i stadens styrning och uppföljning och att förbundets arbete och resultat bidrar till att staden får en samlad bild av sårbarheter och olyckor.

Ambitionen är att det gemensamma kommunalförbundet ska åstadkomma en effektivisering motsvarande 8% på 5 år. Detta kan främst göras genom att effektivisera ledning, stöd- och overheadkostnader, samlokalisering av RC och flexiblere nyttjande av resurser (främst operativ personal). På sikt kan även förändring av brandstationsstrukturen göras. Grundprincipen är att alla 11 kommuner ska få en kostnadsminskning utifrån dagens bild. Inledningsvis går alla

in med den kostnad man har idag (snitt av två år). Slutgiltigt ställningstagande sker i samband med beslut om godkännande av ny förbundsordning.

Stadsledningskontoret ser personalstrategiska fördelar med att bilda ett gemensamt räddningstjänstförbund. En viktig fråga är att förbundsledningen får en bred intern rekryteringsbas i fråga om kompetensutveckling av samtliga personalkategorier inom ramen för det nya förbundets verksamhetsområde. Det skapas positiva synergieffekter genom möjligheter till samordning av kompetensutveckling hos en och samma arbetsgivare med kortare beslutsvägar och utbyte av erfarenheter från tidigare kommuners räddningstjänster. Ett nytt förbund ges också en större möjlighet till att utveckla samverkansfrågorna och relationen och dialogen till de fackliga organisationerna genom en mer enhetlig organisation där en och samma verksamhet samlas. Detta ger ledningen en större möjlighet till utveckling av verksamheten i ett bredare perspektiv och på ett sätt som ger medarbetarna en naturlig delaktighet i verksamheten och som i förlängningen är god personalpolitik.

Slutgiltigt godkännande av förbundsordning m.m. kommer att föreläggas kommunfullmäktige under hösten 2008.

Sundbybergs stad

Kommunstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde den 12 maj 2008 följande.

1. Förslag till yttrande den 29 april 2008 godkänns och skickas som svar på Stockholms brandförsvares remiss Bildande av ett gemensamt kommunalförbund för skydd mot olyckor - En framtida gemensam räddningstjänst?
2. Kommundirektören får i uppdrag att tillsammans med Solna stad lösa samtliga mellanhavanden mellan de nuvarande ägarkommunerna.

Kommunkontorets tjänsteutlåtande daterat den 9 maj 2008 har samma lydelse som stadsledningsförvaltningens tjänsteskrivelse i Solna stad (jfr ovan), varför det inte upprepas här.

Täby kommun

Kommunstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde den 7 april 2008 följande.

Kommunstyrelsen beslutar att Täby kommun är positiv till att delta i det föreslagna gemensamma kommunalförbundet inom området skydd mot olyckor i enlighet med "Förslag till tjänsteutlåtande 2008-03-04" samt att slutlig ställning till deltagande tas när förbundsordning, budget och övriga handlingar kan föreläggas kommunstyrelse och kommunfullmäktige.

Kommunledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 april 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Målet med ett gemensamt större kommunalförbund är att från och med den 1 januari 2009 föra ihop de berörda kommunernas räddningstjänster i en interkommunal samverkan inom området skydd mot olyckor genom den offentligrättsliga samverkansformen kommunalförbund.

De kommuner som omfattas av förslaget är Danderyd, Lidingö, Nacka, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker. I dessa kommuner bor drygt 1,2 miljoner människor.

Avsikten är att kommunalförbundet i stort ska ta över kommunernas ansvar inom området skydd mot olyckor fr o m den 1 januari 2009.

För Täby kommuns del skulle det innebära att verksamheten flyttas från nuvarande kommunalförbundet Södra Roslagens Brandförsvarsförbund till det nybildade kommunalförbundet.

Då utredningen pekar på att samverkan av resurser innebär utvecklingsmöjligheter, tillvaratagande av stordriftsfördelar och stärkt förmåga att möta de ökade risker som regionen står inför föreslås att Täby kommun deltar i bildande av det nya kommunalförbundet inom området skydd mot olyckor.

Kalkylerna visar att i princip alla deltagande kommuner på sikt kommer att få kostnadsbesparingar på 4 – 20 % beroende på utgångsläge.

Enligt underhandskontakt med tf brandchef Anders Fridborg är Södra Roslagens Brandförsvarsförbunds styrelse och ledning positiva till det föreslagna gemensamma kommunalförbundet.

Med stöd av ovanstående och bifogat beslutsunderlag föreslår kommunledningskontoret att Täby kommun deltar i det föreslagna nya kommunalförbundet inom området skydd mot olyckor.

Vallentuna kommun

Kommunstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde den 28 april 2008 följande.

Kommunstyrelsen beslutar uttala att Vallentuna kommun ser positivt på ett samarbete med Stockholms Brandförsvarsförbund.

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse daterad den 4 april 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Själva sakfrågan, huruvida ett nytt räddningstjänstförbund ska bildas eller inte, är så vitt kommunstaben förstår redan förankrad på hög politisk nivå inom berörda kommuner. Det framstår därför inte som meningsfullt att Vallentuna kommun i detta läge uttrycker någon speciell ståndpunkt eller uppfattning vad gäller detta, speciellt inte med tanke på att det i dagsläget inte finns något aktuellt alternativ till att ingå i det tänkta förbundet.

Det som är värt att lyfta fram i samband med förbundsbildningen är i stället två aspekter som känns angelägna att bevaka ur Vallentunas perspektiv. Dessa frågor är sannolikt gemensamma för flera av de mindre kommuner som nu står i begrepp att gå in i det nya "storförbundet".

Den första frågan handlar om de avsevärda kulturella skillnader som idag finns mellan å ena sidan Stockholms brandförsvaret och å andra sidan Södra Roslagens Brandförsvarsförbund (SRB). Vid kontakter med olika befattningshavare inom organisationerna försöker man solidariskt tona ned de olikheter som finns för att i stället försöka se framtiden an med

tillförsikt. Trots detta har det tydligt framgått att organisationernas nuvarande arbetssätt skiljer sig åt i betydande avseenden.

Från Vallentuna kommuns horisont framstår det som ytterst angeläget att det olycks- och skadeförebyggande arbetet ges hög prioritet i det nya förbundet. Likaså är det angeläget att förbundet behåller den bredd i synen på räddningstjänstens roll i samhället som under senare år präglats av verksamheten vid SRB. Om det nya förbundet skulle välja att verka inom snävare ramar, med ökat fokus på den renodlade utryckningsverksamheten, skulle detta enligt Vallentuna kommuns mening vara ett allvarligt steg i helt fel riktning.

Den andra frågan som känns värd att belysa är den utmärkta lokala förankring som SRB idag har hos sina medlemskommuner. För Vallentunas del är systemet med en lokalt i Vallentuna placerad kommunanvarig brandinspektör ett oerhört smidigt och effektivt sätt för kommunen att i olika frågor kommunicera och samverka med räddningstjänsten. Det framstår därför för kommunen som ytterst angeläget att denna samverkansform på det lokala planet behålls och ytterligare utvecklas.

När det i ett senare skede blir aktuellt för Vallentuna kommun att fatta formellt beslut att ingå i det nya förbundet kommer detta därför med största sannolikhet att innebära ett särskilt villkor för anslutning för att säkerställa att räddningstjänstens lokala förankring i kommunen inte försämras jämfört med dagens situation.

Vaxholms stad

Kommunstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde den 3 april 2008 att uttala sig positivt till att ingå i ett gemensamt kommunalförbund inom området skydd mot olyckor.

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse daterad den 25 mars 2008 har i huvudsak följande lydelse.

För Vaxholms del understryks att den idag förhyrda "brandstationen" även framöver behålls i kommunens ägo och hyrs ut till förbundet.

Vaxholms stad delar utredningens synpunkter om att en gemensam organisation skapar högre kvalitet och blir kostnadseffektiv med ett större serviceutbud och likriktad myndighetsutövning.

Värmdö kommun

Kommunstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde den 16 april 2008 enligt följande.

1. Kommunstyrelsen uttalar att Värmdö kommun är positiv till att delta i ett utökat räddningstjänstförbund.
2. I övrigt lämnas förvaltningens tjänsteskrivelse som kommunens yttrande.

Kansli- och utredningsavdelningens tjänsteskrivelse daterad den 7 april 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Värmdö kommun har redan i och med inträdet i SRB tagit principiell ställning till regional samverkan inom räddningstjänsten. Denna positiva inställning har förstärkts under de två år som gått sedan inträdet i SRB. Förvaltningen ser inga negativa effekter av ett utökat regionalt samarbete utan menar att möjligheterna till effektivare och kostnadseffektivare räddningstjänst förbättras genom ett större och kraftfullare förbund. En hög kvalitet på verksamheten kan upprätthållas i mindre kommuner inom förbundet på ett sätt som inte kan göras av en enskild ensamstående kommun.

Även om grundinställningen inför en eventuell förbunds bildning är positiv återstår en del frågor att arbeta vidare med. Dessa är dock i nuläget inte av den digniteten att de kullkastar tanken på ett utökat förbund. Kommunstyrelsens uttalande blir en viljeyttring som inte är juridiskt bindande för kommunen. Kommunens definitiva ställningstagande kan endast beslutas av kommunfullmäktige. Det är ändå väsentligt för processens fortskridande att kommunstyrelsen uttalar en viljeinriktning beträffande intresset att delta i ett utvidgat förbund.

Följande frågor behöver analyseras eller belysas ytterligare inför ett definitivt beslut av kommunfullmäktige om inträde i förbundet. Den lokala förankringen som SRB aktivt arbetat med måste genomsyra även det större förbundet. Dels gäller det kommunens representation i beslutande organ och dels i kommunen placerad brandinspektör med stor lokal kunskap. Skillnaden i förbundets uppgifter mellan nu gällande förbundsordning och föreslagen förbundsordning behöver därutöver tydliggöras.

Kommunen vill diskutera avgiftsmodellen bland annat med avseende på kostnaden för tillkommande invånare. Eftersom diskussioner pågår med Nacka kommun om förutsättningarna för deras deltagande i förbundet vill kommunen avvakta definitivt ställningstagande i avgiftsfrågan till dess förutsättningarna för Nacka är överenskomna. Avgiftssystemet måste under alla förhållanden vara robust och gälla långsiktigt. Detta bland annat för att det nya förbundet ska kunna ges ett "komplett" mandat att bygga upp en effektiv och rationell räddningstjänst inom regionen.

Ägandet alternativt rådigheten (utan ägande) över fastigheterna/stationerna är mycket olika löst. Bara inom SRB finns olikheter genom att förbundet äger en del stationer och hyr en del. Utökas förbundet upplöses SRB och då uppstår frågan vad som händer med stationerna. Detta måste klaras ut. I utredningen har talats om ett så kallat restförbund för att hantera fastighetsfrågorna i nuvarande SRB. Det kan vara en lösning i just denna fråga. Sammantaget måste fastighetsfrågorna vara klara inför ett kommunfullmäktigebeslut.

I underlaget för pensioner framhålls att frågan måste lösas mellan nuvarande förbund (SRB) och det nya förbundet. Förvaltningen instämmer i detta och vill peka på att det är något otydligt skrivet. Förtydliganden av främst de enskilda kommunernas åtaganden och/eller kostnader måste klargöras.

Österåkers kommun

Kommunstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde den 21 april 2008 följande.

1. Kommunstyrelsen tillstyrker de nuvarande intentionerna i underlaget för bildande av det nya kommunalförbundet.

2. Vidare förutsätter Kommunstyrelsen att Södra Roslagens Brandförsvars (SRB) tidigare målsättningar och erfarenheter vad gäller service och samverkan med kommunerna tas tillvara i det nya förbundet.

Tjänsteutlåtandet daterat den 27 mars 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Målet med ett gemensamt större kommunalförbund är att från och med den 1 januari 2009 föra ihop de berörda kommunernas räddningstjänster i en interkommunal samverkan inom området skydd mot olyckor genom den offentligrättsliga samverkansformen kommunalförbundet.

För Österåker kommuns del skulle det innebära att verksamheten flyttas från nuvarande kommunalförbundet Södra Roslagens Brandförsvarsförbund till det nybildade kommunalförbundet.

Då utredningen pekar på att samverkan av resurser innebär utvecklingsmöjligheter, tillvaratagande av stordriftsfördelar och stärkt förmåga att möta de ökade risker som regionen står inför föreslås att Österåkers kommun deltar i bildande av det nya kommunalförbundet inom området skydd mot olyckor.

Kalkylerna visar att i princip alla deltagande kommuner på sikt kommer att få kostnadsbesparingar på 4 – 20 % beroende på utgångsläge.

Noteras bör dock att i beslutsunderlagets bilaga 5 föreslås att respektive kommun överför sin beräknade pensionsskuld för arbetstagare inom räddningstjänsten inklusive löneskatt på pensionskostnad till det nybildade förbundet.

Enligt underhandskontakt med tf brandchef Anders Fridborg är Södra Roslagens Brandförsvarsförbunds styrelse och ledning positiva till det föreslagna gemensamma kommunalförbundet.

Det som är viktigt är att så tidigt som möjligt få svar på om det finns frågor eller krav som måste hanteras särskilt innan man kan få ett positivt beslut från respektive kommun. Först efter den 25/4 kan materialet sedan färdigställas och skickas ut för beslut i respektive kommunfullmäktige.

SLUT